

Triglav BH Osiguranje d.d.

Konsolidovani i nekonsolidovani
finansijski izvještaji
31. decembra 2007.

Sadržaj

Izvještaj Direktora	2
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	3
Izvještaj neovisnog revizora dioničarima Triglav BH Osiguranja d.d.	4
Bilans stanja	7
Bilans uspjeha	8
Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama	9
Izvještaj o novčanom toku	11
Bilješke uz finansijske izvještaje	12

Izvještaj Direktora

Uprava ima zadovoljstvo predstaviti godišnji izvještaj zajedno s revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

Pregled poslovanja

Rezultat poslovanja Grupe i Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2007. naveden je u bilansu uspjeha na strani 8.

Uprava Društva

Tokom 2007. godine i na dan potpisivanja ovog izvještaja članovi Uprave bili su:

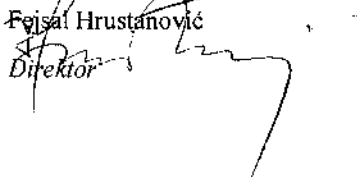
Fejsal Hrustanović	Direktor
Aida Lačević	Izvršni direktor za poslove finansija i računovodstva
Edib Galijatović	Izvršni direktor za poslove osiguranja

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je tokom 2007. godine, te do potpisivanja ovog izvještaja radio u sastavu:

Andrej Kocić	Predsjednik
Drago Ljubojević	Član
Damir Lačević	Član

Fejsal Hrustanović
Direktor

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Društva dužna je pripremiti nekonsolidovane i konsolidovane finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Društva i Grupe, te rezultata njihovog poslovanja i gotovinskog toka u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva i Grupe, te sprječavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Društva i Grupe zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini dioničara na usvajanje.

Nekonsolidovani i konsolidovani finansijski izvještaji na stranama 7 do 81 su odobreni od strane Uprave, za podnošenje Nadzornom odboru, 28.marta 2008. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Fejzal Hrustanović
Direktor

Aida Lačević

Izvršni direktor za poslove finansija i računovodstva

Izveštaj neovisnog revizora dioničarima Triglav BH Osiguranja d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izvještaja Triglav BH Osiguranja d.d. i njegove podružnice (zajedno "Grupa") koji se sastoje od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2007. godine, konsolidovanog bilansa uspjeha, konsolidovanog izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i konsolidovanog izvještaja o novčanom toku za 2007. godinu te sažetka značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje. Također smo obavili reviziju priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Triglav BH Osiguranje d.d. ("Društvo") koji se sastoje od nekonsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2007. godine, nekonsolidovanog bilansa uspjeha, nekonsolidovanog izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i nekonsolidovanog izvještaja o novčanom toku za 2007. godinu te sažetka značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine, su revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju izdatom 5. aprila 2007. godine izraženo pozitivno mišljenje na te finansijske izvještaje. Konsolidovani finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine nisu bili revidirani.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornost Uprave uključuje: osmišljavanje, uvođenje i primjenu te održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i donošenje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim konsolidovanim i nekonsolidovanim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje relevantnih etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidovanim i nekonsolidovanim finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim i nekonsolidovanim finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja koje sastavljaju Društvo i Grupa u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenosti računovodstvenih procjena koje je donijela Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izveštaj neovisnog revizora dioničarima Triglav BH Osiguranja d.d. (nastavak)

Osnova za kvalifikovano mišljenje

Kao što je navedeno u bilješci 1.2 (b), „Osnova za pripremu izvještaja – Promjene računovodstvene politike“, u 2007. godini Društvo je promijenilo računovodstvenu politiku za izračun rezerve prijenosne premije i odgođenih troškova pribave za poslove neživotnog osiguranja. Efekti promjene računovodstvene politike priznati su u potpunosti u bilansu uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2007. godine. Ovo nije u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 8: *Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške* („MRS 8“), koji nalaže retroaktivnu primjenu promjena u računovodstvenim politikama i retroaktivnu prepravku prethodnih perioda. Da se je promjena računovodstvene politike za rezervu prijenosne premije i razgraničenih troškova pribave primjenila retroaktivno, prepravljajući kapital i rezerve na dan 1. januara 2006. godine i finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine, kako to nalaže MRS 8, početno stanje zadržane dobit Grupe i Društva na dan 1. januara 2006. godine bi bilo umanjeno za 561 hiljadu KM, dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine bi bila umanjena za 164 hiljade KM, i rezerva za prijenosnu premiju i udio reosiguranja u rezervi za prijenosnu premiju na dan 31. decembra 2006. godine bi bili uvećani za 2.046 hiljada KM, odnosno 467 hiljada KM, razgraničeni troškovi pribave bi se na dan 31. decembra 2006. godine uvećali za 854 hiljade KM i neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2007. godine bi se povećala za 725 hiljada KM, ne uključujući efekt poreza, koji nismo bili u mogućnosti procijeniti.

Kao što je objašnjeno u bilješci 1.2 (b), „Osnova za pripremu izvještaja – Promjene računovodstvene politike“, u 2007. godini Društvo je također promijenilo računovodstvenu politiku za klasifikaciju rezervi za preventivu kao obaveze u skladu sa promjenom zakonskih propisa. U prethodnim periodima Društvo je klasifikovalo preventivne rezerve kao dio kapitala. Efekti ove promjene priznati su kroz promjene u kapitalu i rezervama u 2007. godini što je i objavljeno u izvještaju o promjenama u kapitalu i rezervama. Ovo nije u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 8: *Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške* („MRS 8“), koji nalaže retroaktivnu primjenu promjena u računovodstvenim politikama i retroaktivnu prepravku prethodnih perioda. Da se je promjena računovodstvene politike primjenila retroaktivno, prepravljajući kapital i rezerve na dan 1. januara 2006. i finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine, kako to nalaže MRS 8, kapital i rezerve bi bili umanjeni za 1.669 hiljada KM na dan 1. januara 2006. godine i za 1.846 hiljada KM na dan 31. decembra 2006. godine, ostale rezerve bi se povećale za 1.846 hiljada KM na dan 31. decembra 2006. godine, promjene koje uvećavaju ukupno priznat prihod unutar kapitala i rezervi u 2006. bi se povećale za 177 hiljada KM i promjene koje umanjuju ukupno priznate prihode unutar kapitala i rezervi u 2007. godini bi se smanjile za 1.846 hiljada KM.

Društvo evidentira dobit životnog osiguranja koja će biti raspoređena nosiocima polisa osiguranja, kod ugovora o osiguranju koji sadrže diskrecionu komponentu, kao raspodjelu dobiti za godinu namijenjenu nosiocima polisa osiguranja u bilansu uspjeha, koja je objavljena kao posebna komponenta u kapitalu i rezervama u izvještaju o promjenama u kapitalu i rezervama i u bilansu stanja, u skladu sa opcijom dozvoljenom u skladu sa *Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 4: Ugovori o osiguranju* („MSFI 4“). Odobranje predložene raspodjele dobiti nosiocima polisa u narednoj godini od strane dioničara na skupštini dioničara, te naknadni pripis dobiti nosiocima polisa, a čiji pojedinačni računi se pritome zadužuju, Društvo je prikazalo kroz smanjenje kapitala i povećanje matematičke rezerve. Prema našem mišljenju, bilo bi ispravnije ukoliko bi se povećanje matematičke rezerve vršilo kroz bilans uspjeha uz istovremeni transfer rezerve iz kapitala u prihod kako bi se izjednačila ova promjena, pri čemu se eventualna razlika u diskrecionoj komponenti unutar kapitala prenosi direktno u zadržanu dobit.

Društvo nema historijske informacije da objavi sve informacije zahtijevane Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, uključujući informaciju o razvoju šteta, kako je to zahtijevano MSFI 4.

Izvještaj neovisnog revizora dioničarima Triglav BH Osiguranja d.d. (nastavak)

Mišljenje

Prema našem mišljenju, osim efekata za konsolidovane i nekonsolidovane finansijske izvještaje opisanih u odlomku *Osnova za kvalificirano mišljenje*, konsolidovani i nekonsolidovani finansijski izvještaji realno i objektivno prikazuju konsolidovani i nekonsolidovani finansijski položaj Grupe i Društva na dan 31. decembra 2007. godine, konsolidovane i nekonsolidovane rezultate njihovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

KPMG B-H d.o.o.
Registrovani revizori
Fra Anđela Zvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

28. mart 2008. godine

Bilans stanja

na dan 31. decembra 2007.

		Grupa	Nerevidirano Grupa	Društvo	Društvo
	<i>Bilješke</i>	2007.	2006.	2007.	2006.
		'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva					
Nekretnine i oprema	1.10	6.996	6.287	4.670	4.685
Nematerijalna imovina					
- Odgođeni troškovi pribave	1.12	1.012	-	1.012	-
- Ostala nematerijalna imovina	1.11	415	482	33	45
Ulaganje u podružnice	1.13	-	-	584	584
Ulaganje u pridružena pravna lica	1.14	2.812	4.142	2.006	2.450
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	1.15	709	709	709	709
Zajmovi i potraživanja	1.15	32.082	29.545	32.109	30.770
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	1.16	4.824	2.694	4.824	2.694
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	1.17	5.480	4.699	5.384	4.615
Pretplata za porez na dobit		1.013	687	1.011	669
Novac i novčani ekvivalenti	1.18	8.998	4.044	8.923	4.023
Ukupna aktiva		64.341	53.289	61.265	51.244
Obaveze					
Rezerve za ugovore o osiguranju	1.19	28.604	21.360	28.604	21.360
Uzeti zajmovi	1.20	1.795	91	-	-
Ostale rezerve	1.21	2.145	-	2.145	-
Obaveze iz ugovora o osiguranju, ostale obaveze i odgođeni prihod	1.22	3.351	2.670	3.162	2.512
Ukupne obaveze		35.895	24.121	33.911	23.872
Kapital i rezerve					
Dionički kapital	1.23	8.312	8.312	8.312	8.312
Zakonske i statutarne rezerve		15.717	14.078	15.717	14.078
Ostale rezerve	1.21	-	1.846	-	1.846
Posebna komponenta diskrecionog udjela		251	435	251	435
Zadržana dobit		4.166	4.497	3.074	2.701
Ukupni kapital i rezerve		28.446	29.168	27.354	27.372
Ukupne obaveze, kapital i rezerve		64.341	53.289	61.265	51.244

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 12 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

		Nerevidirano			
	<i>Bilješke</i>	Grupa 2007. '000 KM	Grupa 2006. '000 KM	Društvo 2007. '000 KM	Društvo 2006. '000 KM
Zaračunate bruto premije	1.25	29.693	23.854	29.702	23.862
Premije predane u reosiguranje	1.25	(6.478)	(4.854)	(6.478)	(4.854)
Neto zaračunate premije		23.215	19.000	23.224	19.008
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija	1.25	(3.833)	(1.164)	(3.833)	(1.164)
Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.25	1.551	223	1.551	223
Neto zarađene premije	1.25	20.933	18.059	20.942	18.067
Prihod od provizija i naknada	1.27	1.002	743	1.002	742
Finansijski prihod	1.28	2.807	3.525	2.823	3.603
Ostali poslovni prihodi	1.29	3.031	2.072	1.655	1.074
Neto poslovni prihodi		6.840	6.340	5.480	5.419
Nastale štete	1.30	(15.485)	(10.725)	(15.485)	(10.726)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.30	2.438	1.466	2.438	1.466
Neto nastale štete		(13.047)	(9.259)	(13.047)	(9.260)
Troškovi pribave	1.31	(3.365)	(4.611)	(3.487)	(4.753)
Administrativni troškovi	1.32	(6.595)	(5.454)	(5.280)	(4.412)
Ostali poslovni troškovi	1.33	(1.140)	(1.202)	(1.160)	(1.201)
		(11.100)	(11.267)	(9.927)	(10.366)
Dobit iz poslovanja		3.626	3.873	3.448	3.860
Finansijski troškovi	1.34	(195)	(571)	(99)	(565)
Udio u gubitku pridruženih pravnih lica		(770)	(127)	-	-
Dobit prije poreza		2.661	3.175	3.349	3.295
Porez na dobit	1.35	(257)	(4)	(241)	-
Dobit razdoblja		2.404	3.171	3.108	3.295
Namjenjena:					
Dioničarima Društva		2.153	2.736	2.857	2.860
Vlasnicima ugovora o osiguranju sa diskrecionim učešćem		251	435	251	435
Zarade po dionici					
Osnovna zarada po dionici u KM	1.24	59	75	78	78

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 12 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama

za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

Grupa

	Dionički kapital	Zakonske i statutar ne rezerve	Ostale rezerve	Vlastite dionice	Posebna komponenta diskrecionog udjela	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara 2006., nerevidirano	8.312	9.805	1.669	(29)	40	6.696	26.493
Dividenda za 2005. godinu	-	-	-	-	-	(662)	(662)
Prijenos na matematičku rezervu	-	-	-	-	(40)	-	(40)
Povećanje fonda preventive	-	-	177	-	-	-	177
Prodaja vlastitih dionica	-	-	-	29	-	-	29
<i>Neto dobiti/(gubitci) priznati direktno u kapitalu</i>	-	-	177	29	(40)	(662)	(496)
Dobit razdoblja	-	-	-	-	435	2.736	3.171
<i>Ukupno priznati dobitci i gubitci u 2006. godini</i>	-	-	177	29	395	2.074	2.675
Prijenos na zakonske rezerve	-	4.273	-	-	-	(4.273)	-
Stanje na dan 31. decembra 2006., nerevidirano	8.132	14.078	1.846	-	435	4.497	29.168
Stanje na dan 1. januara 2007., nerevidirano	8.132	14.078	1.846	-	435	4.497	29.168
Dividenda za 2006. godinu	-	-	-	-	-	(664)	(664)
Ujednačavajući porez na dividenu	-	-	-	-	-	(181)	(181)
Prijenos na matematičku rezervu	-	-	-	-	(435)	-	(435)
Prijenos fonda preventivne na ostale rezerve	-	-	(1.846)	-	-	-	(1.846)
<i>Netogubitci priznati direktno u kapitalu</i>	-	-	(1.846)	-	(435)	(845)	(3.126)
Dobit razdoblja	-	-	-	-	251	2.153	2.404
<i>Ukupno priznati dobitci i gubitci u 2007. godini</i>	-	-	(1.846)	-	(184)	1.308	(722)
Prijenos na zakonske rezerve	-	1.639	-	-	-	(1.639)	-
Stanje na dan 31. decembra 2007.	8.312	15.717	-	-	251	4.166	28.446

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 12 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama

za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

Društvo

	Dionički kapital	Zakonska i statutar na rezerva	Ostale rezerve	Vlastite dionice	Posebna komponenta diskrecionog udjela	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara 2006.	8.312	9.805	1.669	(29)	40	4.776	24.573
Dividenda za 2005. godinu	-	-	-	-	-	(662)	(662)
Prijenos na matematičku rezervu	-	-	-	-	(40)	-	(40)
Povećanje fonda preventive	-	-	177	-	-	-	177
Prodaja vlastitih dionica	-	-	-	29	-	-	29
<i>Neto dobiti/(gubitci) razdoblja priznati direktno u kapitalu</i>	-	-	177	29	(40)	(662)	(496)
Dobit razdoblja	-	-	-	-	435	2.860	3.295
<i>Ukupno priznati dobitci i gubitci u 2006. godini.</i>	-	-	177	29	395	2.198	2.799
Prijenos na zakonske rezerve	-	4.273	-	-	-	(4.273)	-
Stanje na dan 31. decembra 2006.	8.312	14.078	1.846	-	435	2.701	27.372
Stanje na dan 1. januara 2007.	8.312	14.078	1.846	-	435	2.701	27.372
Dividenda za 2006. godinu	-	-	-	-	-	(664)	(664)
Ujednačavajući porez na dividenu	-	-	-	-	-	(181)	(181)
Prijenos na matematičku rezervu	-	-	-	-	(435)	-	(435)
Prijenos fonda preventive na ostale rezerve	-	-	(1.846)	-	-	-	(1.846)
<i>Neto gubitci priznati direktno u kapitalu</i>	-	-	(1.846)	-	(435)	(845)	(3.126)
Dobit razdoblja	-	-	-	-	251	2.857	3.108
<i>Ukupno priznati dobitci i gubitci u 2007. godini</i>	-	-	(1.846)	-	(184)	2.012	(18)
Prijenos na zakonske rezerve	-	1.639	-	-	-	(1.639)	-
Stanje na dan 31. decembra 2007.	8.312	15.717	-	-	251	3.074	27.354

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 12 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanom toku za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

	Bilješka	Nerevidirano		Društvo	Društvo
		Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM	2007 '000 KM	2006 '000 KM
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti					
Dobit prije poreza		2.661	3.175	3.348	3.296
Amortizacija nekretnina i opreme		669	659	549	581
Amortizacija nematerijalne imovine		67	67	12	12
Otpis opreme		50	128	-	126
Prihod od prodaje stalnih sredstava		(18)	(1)	(18)	(1)
Gubici/(dobici) od prodaje pridruženih pravnih lica		766	-	(116)	-
Dobit od prodaje finansijske imovine držane radi trgovanja		-	(703)	-	(703)
Finansijski troškovi		195	571	99	565
Finansijski prihod		(2.929)	(2.853)	(2.945)	(2.931)
Povećanje potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostalih potraživanja		(2.306)	(512)	(2.276)	(1.526)
Povećanje zajmova i potraživanja		(2.537)	(6.914)	(1.339)	(6.763)
Primici od kamata		2.315	1.867	2.331	1.946
Primici od dividendi		59	59	59	59
Povećanje rezervi za ugovore o osiguranju (Povećanje/smanjenje udjela reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju)		(2.131)	233	(2.131)	233
Povećanje odgođenih troškova pribave		(1.012)	-	(1.012)	-
Povećanje obaveza iz ugovora o osiguranju, ostalih obaveza i odgođenih prihoda		681	738	650	1.593
Povećanje rezerve za preventivu		299	177	299	177
Pretplata za porez na dobit		583	6	583	-
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		4.656	(1.583)	5.337	(1.616)
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti					
Ulaganje u nematerijalnu imovinu		-	(2)	-	(2)
Ulaganje u nekretnine i opremu		(1.440)	(329)	(566)	(318)
Ulaganja u pridružena pravna lica		(164)	(156)	(164)	(156)
Primici od prodaje nekretnine i opreme		50	124	50	124
Primici od prodaje dionica		724	-	724	-
Primici od prodaje finansijske imovine držane radi trgovanja		-	1.913	-	1.913
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(830)	1.550	44	1.561
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti					
Plaćene dividende		(664)	(662)	(664)	(662)
Primici od naknada		196	183	196	183
Plaćene usluge za brokere		(13)	-	(13)	-
Primici od prodaje vlastitih dionica		-	29	-	29
Plaćene kamate na uzete zajmove		(95)	(6)	-	-
Povećanje/(smanjenje) uzcitih zajmova		1.704	(16)	-	-
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		1.128	(472)	(481)	(450)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		4.954	(505)	4.900	(505)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		4.044	4.549	4.023	4.528
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	1.18	8.998	4.044	8.923	4.023

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 12 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

1.1 Društvo koje je predmet izvještavanja

Triglav BH Osiguranje d.d. ("Društvo") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Sarajevu, Dolina 8. Društvo je matično društvo Grupe Triglav BH Osiguranje ("Grupa").

Društvo je mješovito osiguravajuće društvo koje nudi proizvode životnog i neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini. Poslovanje Društva predmet je Zakona o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju, u skladu s kojim finansijsko izvještavanje Društva regulira Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Agencija za nadzor osiguranja") koja je centralna institucija za praćenje osigurateljske djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Većinski vlasnik Društva (68,94% glasačkih prava) i u konačnici matično društvo je Zavarovalnica Triglav d.d., dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Sloveniji.

1.2 Osnova za pripremu izvještaja

(a) Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od konsolidovanih i odvojenih finansijskih izvještaja Društva, kako je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „*Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji*“.

Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Finansijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave 28. marta 2008. i dostavljeni Nadzornom odboru na prihvatanje.

(b) Promjena računovodstvene politike

Promjena računovodstvene politike za rezervu za prijenosnu premiju i razgraničene troškove pribave

Sa 1. januarom 2007. godine Grupa je promijenila računovodstvenu politiku za izračun rezerve za prijenosnu premiju za poslove neživotnih osiguranja i odgođene troškove pribave za neživotna osiguranja kako bi se uskladila s propisima Agencije za nadzor osiguranja.

Osnovica za obračun prijenosne premije u 2006. i prethodnim godinama bio je tehnički dio premijskog prihoda (ne uključuje dio premije namijenjen za pokriće režijskih troškova). Sa 1. januarom 2007. godine osnovica za izračun rezerve za prijenosnu premiju je izmjenjena u bruto zaračunatu premiju, što rezultira da Grupa sada prenosi u buduće razdoblje veći dio neživotnog premijskog prihoda nego što je to bio slučaj u 2006. i prethodnim godinama, što nadalje ima za posljedicu da je osnovica za izračun udjela reosiguranja u nezarađenom premijskom prihodu također uvećana u odnosu na 2006 i prethodne godine.

U skladu sa prethodnom računovodstvenom politikom za izračun rezerve za prijenosnu premiju, Grupa nije eksplicitno priznavala odgođene troškove pribave za poslove neživotnih osiguranja. Od 1. januara 2007. godine Grupa je promijenila računovodstvenu politiku da priznaje razgraničene troškove pribave, razgraničavajući troškove provizija plaćenih vanjskim posrednicima i plate internog prodajnog osoblja. Odgođeni troškovi pribave se sada priznaju posebno kao dio nematerijalne imovine.

Grupa nije retroaktivno primijenila promjene računovodstvene politike, kako to nalaže Međunarodni računovodstveni standard 8 „*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*“, te u skladu sa istim nije prepravila finansijske izvještaje za prethodne periode.

1.2 Osnova za pripremu izvještaja (nastavak)

(b) Promjena računovodstvene politike (nastavak)

Da se je promjena računovodstvene politike za rezervu prijenosne premije i razgraničenih troškova pribave primjenila retroaktivno, prepravljajući kapital i rezerve na dan 1. januara 2006. godine i finansijske izvještaje za godinu koja završava 31. decembra 2006. godine, kako to nalaže MRS 8, početno stanje zadržane dobiti Grupe i Društva na dan 1. januara 2006. godine bi bilo umanjeno za 561 hiljadu KM, dobit za godinu koja završava 31. decembra 2006. godine bila bi umanjena za neto iznos od 164 hiljade KM, rezerva za prijenosnu premiju i udio reosiguranja u rezervi za prijenosnu premiju na dan 31. decembra 2006. godine bi bili uvećani za 2.046 hiljada KM odnosno 467 hiljada KM, razgraničeni troškovi pribave na dan 31. decembra 2006. godine iznosili bi 854 hiljade KM i neto dobit za za godinu koja završava 31. decembra 2007. godine bila bi uvećane 725 hiljada KMn ne uključujući porezni efekt.

Promjena računovodstvene politike za preventivne rezerve

U 2007. godini Društvo je također promijenila računovodstvenu politiku za klasifikaciju preventivnih rezervi kao obaveze u skladu za zakonskim propisima. U prethodnim periodima, Društvo je klasificiralo preventivne rezerve kao dio kapitala. Efekti promjene računovodstvene politike priznati su kroz kretanje u kapitalu u i rezervama u 2007. godini i objavljeni u izvještaju o promjenama u kapitalu.

Ovo nije u skladu sa Međunarodnim Računovodstvenim Standardom 8: *Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške* („MRS 8“), koji nalaže retroaktivnu primjenu promjena u računovodstvenim politikama i retroaktivnu prepravku prethodnih perioda.

Da se je promjena računovodstvene politike primjenila retroaktivno, prepravljajući kapital i rezerve na dan 1. januara 2006. i finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2006. godine, kako to nalaže MRS 8, kapital i rezerve bi bili umanjeni za 1.669 hiljada KM na dan 1. januara 2006. godine i za 1.846 hiljada KM na dan 31. decembra 2006. godine, ostale rezerve bi se povećale za 1.846 hiljada KM na dan 31. decembra 2006. godine, promjene koje uvećavaju ukupno priznat prihod unutar kapitala i rezervi u 2006. bi se povećale za 177 hiljada KM i promjene koje umanjuju ukupno priznate prihode unutar kapitala i rezervi u 2007. godini bi se smanjile za 1.846 hiljada KM.

(c) Funkcionalna i prezentacijska valuta

Finansijski izvještaji iskazani su u konvertibilnim markama („KM“) koja je funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine („CBBiH“) provodi politiku tečaja na principu „currency board-a“ prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1 : 1,95583 koji je korišten kroz 2006. i 2007. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

(d) Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog troška ili amortiziranog troška, umanjenom za odgovarajuće umanjene vrijednosti, tamo gdje je prikladno.

(e) Korištenje procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na historijskom iskustvu i raznim drugim faktorima za koje se smatra da su razumni i danim uslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a rezultat koji čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih.

Prosudbe Uprave koje se odnose na primjenu MSFI-a koje imaju značajan uticaj na finansijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini opisane su u bilješki 1.4.

1.2 Osnova za pripremu izvještaja (nastavak)

(f) Osnova konsolidacije

Konsolidovane finansijske izvještaje čine Društvo i njegova podružnica (zajedno "Grupa"), zajedno sa udjelom Grupe u pridruženim pravnim licima.

Podružnice

Podružnice su sva društva pod kontrolom Grupe. Kontrola postoji kada Grupa može upravljati finansijskim i poslovnim politikama na takav način da ostvari korist od aktivnosti podružnica. Postojanje i učinak potencijalnih glasačkih prava koja je moguće trenutno izvršiti ili konvertirati, uzima se u obzir kod određivanja kontrolira li Grupa drugo društvo. Finansijski izvještaji podružnica se uključuju metodom pune konsolidacije od datuma kada je kontrola prenesena na Grupu do datuma prestanka kontrole. Stanja među članicama Grupe te svi nerealizirani prihodi i rashodi iz transakcija među članicama Grupe, eliminišu se pri izradi konsolidovanih finansijskih izvještaja. Nerealizirani gubici također se eliminišu, ali samo ukoliko ne postoje indikatori umanjenja vrijednosti.

Pridružena društva

Pridružena društva su Društva nad kojima Grupa ima značajan uticaj, ali nema kontrolu, što uglavnom obuhvata udjele od 20% do 50% glasačkih prava. Ulaganja u pridružena društva obuhvataju se primjenom metoda udjela te se početno priznaju po trošku stjecanja. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom sticanja. Udio Grupe u dobitima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon sticanja priznaje se u bilansu uspjeha, a njezin udio u kretanjima u rezervama nakon sticanja iskazuje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja koriguje se za ukupna kretanja nakon sticanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obaveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženog društva. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminišu se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminišu, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

(g) Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti na datum izvještaja preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali po osnovi kursnih razlika monetarnih stavaka predstavljaju razliku amortiziranog troška u funkcionalnoj valuti na početku razdoblja, usklađenog za efektivnu kamatu i plaćanja tokom perioda, i amortiziranog troška u stranoj valuti preračunatog po tečaju važećem na kraju perioda. Nemonetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti koje se mjere po fer vrijednosti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na datum kada je njihova fer vrijednost utvrđena. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se u bilansu uspjeha.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnih papira denominiranih u stranoj valuti ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih kao raspoložive za prodaju raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnih papira i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnih papira. Kursne razlike priznaju se u bilansu uspjeha kao dio dobiti ili gubitka od kursnih razlika od revaluacije monetarne imovine i obaveza prezentiranih u sklopu prihoda od investicija ili rashoda od investicija u bilansu uspjeha. Na datum bilansa stanja Grupa nije imala nemonetarnih vrijednosnih papira denominiranih u stranoj valuti ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih kao raspoloživi za prodaju.

Najznačajnija valuta za koju Grupa veže svoje obaveze (matematička rezerva životnog osiguranja) i prihode (premiju životnog osiguranja) i troškove (naknade životnog osiguranja) je EUR, dok je najveći dio imovine iskazan u KM.

(h) Upporedni podaci

Određeni uporedni podaci reklasificirani su kako bi bili u skladu s prezentacijom tekućeg razdoblja.

1.3 Značajne računovodstvene politike

(a) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili u administrativne svrhe.

Priznavanje i mjerenje

Nekretnine i oprema mjere se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi

Troškovi zamjene dijela nekretnina i opreme priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati u Grupu i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Troškovi svakodnevnih popravaka na nekretninama i opremi priznaju se u bilansu uspjeha kako nastaju.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe pojedinih dijelova nekretnina i opreme. Imovina u finansijskom najmu amortizira se tokom razdoblja ugovora o najmu ili tokom procijenjenog korisnog vijeka, ovisno o tome koje je kraće. Zemljišta se ne amortiziraju.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

	2007. i 2006.
Zgrade	33 – 66 godina
Oprema	3 – 10 godina
Računala	3 godine
Motorna vozila	5 – 6,5 godina
Ulaganja u tuđu imovinu	5 godina

Metode amortizacije i korisnik vijek preispituju se, i ukoliko je potrebno prepravljaju, na svaki datum bilansa.

Dobici ili gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u bilans uspjeha.

(b) Nematerijalna imovina

Odgođeni troškovi pribave – ugovori o osiguranju

Troškovi pribave uključuju sve troškove nastale direktno i indirektno u vezi sa zaključivanjem novih ugovora o osiguranju i obnovi postojećih ugovora.

Odgođeni troškovi pribave za neživotna osiguranja odnose se na provizije koje su plaćene agentima i plate djelatnika zaposlenih u pribavi nastale pri zaključivanju polisa osiguranja u toku finansijske godine, ali koje se odnose na iduću finansijsku godinu. Opšti troškovi prodaje i opšti troškovi pojedinih skupina osiguranja se ne razgraničavaju.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(b) Nematerijalna imovina (nastavak)

Za poslove neživotnog osiguranja, odgođeni troškovi pribave na datum bilansa izračunavaju se usporedbom rezervi za prijenosne premije na datum bilansa s bruto premijama polisiranim tokom godine, razgraničavajući uporedivi dio troškova pribave.

Za poslove životnog osiguranja, troškovi pribave uključeni su u izračun rezervi životnog osiguranja temeljem Zillmerizacije. Kao takvi odgođeni troškovi pribave za životna osiguranja ne prikazuju se kao posebna bilansna pozicija .

Nadoknadivi iznos odgođenih troškova pribave procjenjuje se na svaki datum bilansa kao dio testa adekvatnosti obaveza.

Ostala nematerijalna imovina

Ostala nematerijalna imovina stečena od strane Grupe, koja ima konačan vijek upotrebe, iskazuje se po nabavnoj vrijednosti umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadna kapitalizacija

Naknadni troškovi kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi od imovine na koju se odnose. Svi ostali troškovi, uključujući troškove interno generiranog goodwill-a i marki, priznaju se u bilansu uspjeha kako nastaju.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine, od dana kada je raspoloživa za upotrebu. Procijenjeni korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

	2007. i 2006.
Software	5 godina
Licence	10 godina

Korisni vijek upotrebe provjerava se i korigira, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa. Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u bilansu uspjeha.

(c) Finansijski instrumenti

Klasifikacija i priznavanje

Grupa klasificira svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: zajmovi i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su finansijska imovina i obaveze stečeni. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine i obaveza prilikom početnog priznavanja i, ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum bilansa. Na datum bilansa Grupa nije imala ulaganja koja se drže do dospjeća ili finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili određiva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove osiguranicima i depozite kod banaka.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(c) Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje nederivativnu finansijsku imovinu koja je raspoređena u ovu kategoriju ili nije raspoređena niti u jednu drugu kategoriju. Finansijska imovina raspoređena kao raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u svrhu održavanja likvidnosti ili u slučaju promjene kamatnih stopa, kursnih razlika ili cijena vlasničkih instrumenata. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje ulaganja u vlasničke vrijednosne papire.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze su sve finansijske obaveze koje nisu raspoređene u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Ostale finansijske obaveze uključuju uzete kredite i ostale obaveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina i prodaja finansijske imovine raspoložive za prodaju priznaje se na datum trgovanja, odnosno datum kada se Grupa obavezuje na kupovinu ili prodaju instrumenta. Zajmovi i potraživanja i finansijske obaveze koje se vode po amortiziranom trošku priznaju se u trenutku kada je finansijska imovina predana zajmoprimcima, odnosno obaveza primljena od zajmodavaca.

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od finansijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Grupa prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Početno i naknadno mjerenje

Finansijska imovina i obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se direktno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovoj fer vrijednosti, bez umanjenja za troškove pribave. Vlasničke vrijednosnice klasificirane kao raspoložive za prodaju koje nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi vrednuju se po trošku sticanja umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zajmovi i potraživanja vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Finansijske obaveze koje se ne raspoređuju u skupinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha vrednuju se po amortiziranom trošku. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstveni iznos pripadajućeg instrumenta te amortiziraju koristeći efektivnu kamatnu stopu tog instrumenta.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Grupa na svaki datum bilansa provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti finansijske imovine koja nije klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjenju vrijednosti na pojedinačnu imovinu te na zbirnoj osnovi. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na zbirnoj osnovi zbog umanjenja koje je nastalo, ali nije još prepoznato na datum bilasna stanja. Imovina koja nije pojedinačno značajna, provjerava se na zbirnoj osnovi za umanjenje vrijednosti grupirajući finansijsku imovinu (koja se vodi po amortiziranom trošku) na osnovi sličnih obilježja rizika.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(c) Finansijski instrumenti (nastavak)

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosnice) uključuje nepodmirenje obaveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe prema uslovima koje Grupa inače ne bi razmatralo, indikacije da će dužnik ili izdavalatelj ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosnicu, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine, kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavalatelja unutar te skupine, ili ekonomski uslovi koji su povezani s nepodmirenjima obaveza unutar te skupine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih gotovinskih tokova diskontiranih originalnom efektivnom stopom te imovine. Gubici se priznaju u bilansu uspjeha te odražavaju u rezervaciji za umanjenje vrijednosti kredita i predujmova. Kamata na imovinu s umanjenom vrijednošću i dalje se priznaje kao amortizacija diskonta.

Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se umanjuje kroz bilans uspjeha.

Gubitak od umanjenja vrijednosti vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju priznaje se prenošenjem razlike amortiziranog troška sticanja i tekuće fer vrijednosti iz kapitala i rezervi u bilans uspjeha. Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se poništava kroz račun dobiti i gubitka. Međutim, svaki naknadni oporavak fer vrijednosti vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju za koju je priznato umanjenje vrijednosti priznaje se direktno u kapitalu i rezervama. Na datum bilansa stanja Društvo nije imalo dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju. Promjene u rezervaciji za umanjenje vrijednosti koje se odnosi na vremensku vrijednost novca sastavni su dio prihoda od kamata.

Specifični instrumenti

Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Zajmovi klijentima

Zajmovi klijentima od osiguranika iskazuju se neto od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

Vlasnički vrijednosni papiri

Vlasnički vrijednosni papiri klasificiraju se kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuje se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, smanjenom za umanjenje vrijednosti.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti (vid računovodstvenu politiku 1.3 (i)).

Ulaganja u podružnice i pridružena društva

Ulaganja u podružnice i pridružena društva iskazana su po trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti u odvojenim, nekonsolidovanim finansijskim izvještajima Društva. Ulaganja u podružnice konsolidovana su metodom pune konsolidacije u konsolidovanim finansijskim izvještajima, dok su ulaganja u pridružena društva obračunavaju po metodi udjela.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(c) Finansijski instrumenti (nastavak)

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća kamata inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjениh za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma metodom efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti i naknadno po amortiziranom trošku.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te se u bilansu stanja iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili istovremeno stjecanja imovine i podmirenja obaveza.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo kada je to dozvoljeno računovodstvenim standardima ili kada dobiti i gubici proizlaze iz grupe sličnih transakcija.

(d) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sadržani u bilansu stanja i izvještaju o novčanom toku uključuju novac u banci i blagajni.

(e) Troškovi osoblja

Kratkoročni troškovi

U ime svojih uposlenika, Grupa plaća penziono i zdravstveno osiguranje na i iz bruto plate koji su obračunati na bruto isplaćenu platu, kao i porez na plate koji se računa na isplaćenu neto platu. Grupa gore navedene doprinose plaća u Federalni penzioni i zdravstveni fond, po zakonskim stopama važećim tokom godine. Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Obaveze za doprinose za definirane penzione planove priznaju se kao trošak u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi nastali.

Dugoročni troškovi: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Grupa je obavezna isplaćivati otpremnine prilikom odlaska uposlenika u penziju u iznosu od minimalno 3 prosječne mjesečne plate tog uposlenika ili tri puta prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu od tri mjeseca nakon odlaska u penziju (u ovisnosti što je povoljnije za uposlenika).

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu, a svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći se diskontnom stopom koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica, pri čemu valuta i drugi uslovi obveznica odgovaraju uslovima spomenutih obaveza (na dan bilansa Vlada Bosne i Hercegovine nije imala izdatih obveznica).

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(f) Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Trošak poreza na dobit iskazuje se u bilansu uspjeha s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, kada se porez na dobit priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivu dobit za godinu, koristeći porezne stope koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih razdoblja.

Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porez ne priznaje se u slučaju ulaganja u podružnice ako se neće nadoknaditi u doglednoj budućnosti. Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum bilanca stanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obaveza pregledava se na svaki datum izvještavanja te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obaveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obaveze.

(g) Rezervacije

Rezervacija se priznaje kad Grupa, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu koja se može pouzdano procijeniti te je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja te obaveze. Rezervacije se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obavezu.

(h) Dionički kapital

Redovni dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica klasificiranih u poziciju kapitala i rezervi i denominiran je u KM.

Ponovni otkup dioničkog kapitala

Kod otkupa vlastitog dioničkog kapitala, plaćeni iznos, uključujući troškove koji se mogu izravno povezati s otkupom, priznaje se kao promjena izravno u kapitalu i rezervama. Otkupljene dionice klasificiraju se kao trezorske dionice te predstavljaju odbitnu stavku od kapitala i rezervi.

Dividende

Dividende na redovne dionice se priznaju kao obaveza u razdoblju u kojem su izglasane.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim razdobljima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kada nema drugih rezervi.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

h) Dionički kapital (nastavak)

Ostale rezerve

Ostale rezerve odnose se na preventivne rezerve, koje se koriste za finansiranje preventivnih aktivnosti u svrhu sprečavanja nastupanja štetnog događaja, za umanjivanje rizika od štete, kao i za upravljanje posljedicama šteta. U skladu sa regulatornim zahtjevima Grupa je prikazivale ove rezerve u kapitalu. Slijedom promjena u regulativi u 2007 godini, Grupa prikazuje preventivne rezerve kao dio obaveza.

Posebna komponenta diskrecionog udjela

Značajan broj izdatih polica životnog osiguranja sadrže diskrecioni udio koji omogućava nosiocima pravo na minimalnu garantiranu kreditnu godišnju stopu (4%) ili gdje je veća, stopu za bonuse koje određuje Društvo iz kvalifikovanog viška. Društvo prikazuje garantovanu komponentu ugovora kao obavezu, dok se višak bonusa iznad garantirane stope prikazuje zasebno kao raspored dobiti vlasnicima polisa osiguranja u godini u kojoj je dobit zarađena. U skladu sa statutom Društva, Skupština dioničara donosi odluku o distribuciji dobiti iz životnog osiguranja nosiocima polisa koja je već uključena u obračun matematičke rezerve. Iznos bonusa se utvrđuje korištenjem metode doprinosa, i primjenjuje se na svaku polisu osiguranja u jednakom omjeru, u zavisnosti od ukupne dobiti društva koje posluje životnim osiguranjima.

U skladu sa Statutom Društva, dioničari mogu odlučiti o raspodjeli dobiti životnog osiguranja. U slučaju dobiti koja je namjenjena nosiocima polisa, takvi bonusi su formalno kapitalizirani na individualnom nivou nakon odobravanja na Skupštini Dioničara. Rezultirajući prijenos u matematičku rezervu evidentira se kao raspodjela dobiti u izvještaju o promjenama u kapitalu i rezervama u periodu odobravanja od strane Skupštine.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu, zadržana nakon raspoređivanja, prenosi se u rezerve.

(i) Umanjenje vrijednosti

Neto knjigovodstvena vrijednost imovine Grupe, izuzev odgođenih troškova pribave (molimo pogledajte računovodstvenu politiku 1.3 (b)), finansijske imovine (molimo pogledajte računovodstvenu politiku 1.3 (c)) i odgođene porezne imovine (molimo pogledajte računovodstvenu politiku 1.3 (f)) preispituje se na svaki datum bilansa stanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe (na datum bilance Grupa nije imalo takve imovine) te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum bilansa stanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i grupe imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na pro rata osnovi.

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi se procjenjuje diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(i) Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum bilansa radi utvrđivanja je li gubitak smanjen ili više ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine, umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

(j) Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljiv dio Grupe koji je angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga u određenom ekonomskom okruženju (geografski segment) koji u sebi sadrži rizike i koristi različite od onih u drugim segmentima. Primarni format Grupe za izvještavanje po segmentima su poslovni segmenti, koji uključuju segmente životnih i neživotnih osiguranja usluge tehničkog pregleda vozila.

Raspodjela troškova između segmenata života i neživota

Prihod od ulaganja, realizirani i nerealizirani dobiti i gubici te troškovi i naknade koji proizlaze iz kapitala i rezervi i sredstava neživotnog osiguranja, raspoređuju se na segment neživota, na temelju prosječnog omjera uložених sredstava.

Prihod od ulaganja, realizirani i nerealizirani dobiti i gubici te troškovi i naknade od imovine životnog osiguranja, uključeni su direktno u segment životnih osiguranja.

Tokom godine direktni administrativni troškovi direktno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja. Kod administrativnih troškova koji ne mogu biti direktno raspoređeni, trošak se po ključu raspoređuje između segmenata životnog i neživotnog osiguranja.

Troškovi oglašavanja i marketinga izravno se raspoređuju na segment života ili neživota, ovisno o osigurateljskom proizvodu na koji se odnose. Za oglašavanje koje se odnosi na Grupu kao cjelinu, troškovi se raspoređuju na temelju polisirane premije po vrsti osiguranja u osiguravateljskom portfelju.

Provizije se knjiže odvojeno na segmente životnog i neživotnog osiguranja. Značajan dio troškova osoblja raspoređuju se izravno na segmente životnog i neživotnog osiguranja. Ako se troškovi osoblja ne mogu izravno raspoređiti na pojedini segment, raspoređuju se na temelju postotka sati utrošenih na poslove životnog i neživotnog osiguranja. Ostali troškovi pribave raspoređuju se izravno na segmente životnog i neživotnog osiguranja, ili se raspoređuju na temelju postotka sati utrošenih na poslove životnog i neživotnog osiguranja.

Raspodjela imovine i kapitala i rezervi

Sve nekretnine i oprema, kao i nematerijalna imovinaa raspoređuje se na segment neživotnog i životnog osiguranja. Finansijska ulaganja se raspoređuju na temelju izvora sredstava. Kapital i rezerve se raspoređuju na temelju minimalnih zakonskih zahtjeva za kapitalom, a višak se po Odluci Skupštine raspoređuje na segmente životnog i neživotnog osiguranja.

(k) Prihodi

Računovodstvena politika vezana uz priznavanje prihoda od sklopljenih ugovora o osiguranju opisana je u bilješci 1.3 (n).

Prihod od ulaganja

Prihod od kamata priznaje se u bilansu uspjeha kako nastaje, uzimajući u obzir efektivni prinos na odgovarajuću imovinu. Prihod od dividende priznaje se u bilansu uspjeha na dan kada su dividende izglasane.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(k) Prihodi (nastavak)

Prihod od naknada i provizija

Prihod od provizija uključuje provizije reosiguranja, i priznaje se prilikom obračuna reosiguravača. U skladu sa izuzetcima dopuštenim MSFI-em 4, prihod od provizije reosiguranja se u potpunosti priznaje pri obračunu reosiguranja.

(l) Rashodi

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave polisa osiguranja i administrativne troškove.

Troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi zastupnika, provizija te troškove marketinga i promocije.

Troškovi provizije za neživot priznaju se kako nastaju u skladu sa načelom obračunskog perioda, dok se troškovi provizije za život priznaju po naplati, što je u skladu s povezanim načelom priznavanja prihoda.

Administrativni troškovi

Administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju ostale dugotrajne materijalne imovine, trošak električne energije i ostale troškove. Ostali troškovi uključuju uglavnom troškove naplate premija, troškove otkaza polisa osiguranja, troškove upravljanja portfeljem i administrativne troškove poslova reosiguranja.

Operativni najam

Plaćanja po operativnom najmu priznaju se u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom trajanja najma.

Troškovi finansiranja

Troškovi finansiranja uključuju troškove kamata na uzete zajmove, troškove umanjenja vrijednosti finansijske imovine, gubitke od kursnih razlika, te troškove za usluge brokera.

(m) Klasifikacija ugovora

Ugovori u kojima Grupa preuzima značajni rizik osiguranja od druge strane (vlasnika polise) prihvaćajući nadoknaditi štetu vlasniku polise ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utječe na imatelja polise ili drugog korisnika osiguranja klasificiraju se kao ugovori o osiguranju.

Rizik osiguranja razlikuje se od finansijskog rizika. Finansijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više određenih kamatnih stopa, cijena vrijednosnih papira, cijena dobara, kursa, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uslov da u slučaju nefinansijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu.

Ugovori u kojima prijenos rizika osiguranja s vlasnika polise na Grupu nije značajan, klasificiraju se kao ugovori o ulaganju. Na datum bilanca stanja Grupa nije imala ugovore o ulaganju.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(m) Klasifikacija ugovora (nastavak)

Ugovori s obilježjima diskrecionog sudjelovanja u dobiti

Ugovori o osiguranju i ugovori o ulaganju mogu sadržavati obilježja diskrecionog sudjelovanja u dobiti. Ugovor s obilježjem diskrecionog sudjelovanja u dobiti je ugovorno pravo imatelja polise na primanje dodatka na minimalna zagarantirana plaćanja, pri čemu će dodatna plaćanja činiti značajan dio ukupnih ugovornih plaćanja i čiji su iznos ili trenutak nastanka diskreciona odluka izdavatelja te koja se ugovorno temelje na:

- uspješnosti određene skupine ugovora ili određenog tipa ugovora,
- realiziranim i/ili nerealiziranim prinosima na ulaganja u određene skupine imovine izdavatelja; ili
- dobiti ili gubitku društva koje je izdalo ugovore.

Mješovito osiguranje sadrži diskrecioni udio koji omogućava nosiocima pravo na minimalnu garantiranu kreditnu godišnju stopu od 4% ili gdje je veća, stopu za bonuse koje određuje Društvo iz kvalifikovanog viška. Društvo prikazuje garantovanu komponentu kao obavezu, dok se svaki višak iznad ovog iznosa priznaje odvojeno kao raspodjela dobiti.

(n) Premije

Polisirane premije neživotnog osiguranja uključuju sve premije polisirane tokom godine, bez obzira odnose li se u potpunosti ili djelomično na naredna računovodstvena razdoblja.

Premije isključuju poreze i doprinose na premije.

Zarađeni dio primljenih premija, uključujući poslove koji nisu završeni, priznaje se kao prihod. Premije se zarađuju od datuma preuzimanja rizika tokom razdoblja pokrića, na temelju obrasca preuzetih rizika.

Premije pasivnih poslova reosiguranja priznate su kao rashod u skladu s obrascem primljenih usluga reosiguranja u istom računovodstvenom razdoblju kao i premije za odgovarajući izravni posao osiguranja.

U skladu s izuzećima koje dozvoljava MSFI 4, premije životnih osiguranja i dalje se računovodstveno evidentiraju na gotovinskom načelu. Premije životnog osiguranja su vezane za EUR.

(o) Rezerva prijenosnih premija

Rezerva prijenosnih premija sadrži dio bruto polisirane premije za koju se procjenjuje da će se zaraditi u sljedećoj ili narednim finansijskim godinama i izračunata je na temelju "pro rata temporis" i korigira se, ako je potrebno, za specifične distribucije rizika tokom razdoblja pokrivenog ugovorom.

(p) Rezerva za neistekle rizike

Rezerva se formira za rizike koji nisu istekli, a proizlaze iz neživotnog osiguranja tamo gdje se očekivana vrijednost šteta i troškova (uključujući odgođene troškove pribave i administrativne troškove za koje je vjerojatno da će nastati nakon završetka finansijske godine), koji se odnose na neistekla razdoblja polisa na snazi na datum bilansa, nadilazi rezervu prijenosnih premija vezanu za te polise, nakon oduzimanja bilo kakvih odgođenih troškova pribave. Rezerva za rizike koji nisu istekli se računa zasebno za pojedine skupine osiguranja kojima se zajednički upravlja, prije uzimanja u obzir odgovarajućeg prinosa na ulaganja.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(q) Rezerva za ugovore neživotnih osiguranja

Rezerva predstavlja procijenjeni konačni trošak namire svih šteta, uključujući izravne i neizravne troškove namire, proizašle iz događaja koji su nastali do datuma bilansa stanja. Neplaćeni gubici i gubici po osnovi korekcije troškova sadrže procjenu izvještenih gubitaka i rezervu za neprijavljene štete.

(r) Rezerva za ugovore životnih osiguranja

Rezervu osiguranja života izračunao je aktuar Grupe, imajući u vidu načela postavljena regulativom za izračun matematičke rezerve za osiguratelje života, izdane od strane Agencije za nadzor osiguranja. Rezerva osiguranja života izračunata je na temelju važećih premija upotrebom Zillmer metode, uzimajući u obzir stvarne troškove pribave, naplate i administrativne troškove kao i sva zajamčena primanja i već objavljene i predložene bonuse. Usvojena je metoda prospektivne procjene neto premija za izračun matematičke rezerve.

Grupa koristi punu Zillmer stopu od 3,5% u godini nastanka polise. Primijenjena Zillmer stopa je unutar ograničenja propisanih od strane Agencije za nadzor osiguranja.

Rezerva se inicijalno mjeri korištenjem pretpostavki korištenih za izračun odgovarajućih premija i ostaje nepromijenjena, osim u slučaju nastanka neadekvatnosti obaveze.

Test adekvatnosti obaveza („LAT“) provodi se na svaki datum izvještavanja od strane aktuara Grupe koristeći tekuće procjene budućih novčanih tokova po ugovorima o osiguranju (molimo pogledajte računovodstvenu politiku 1.3 (u)). Ako te procjene pokažu da je neto knjigovodstvena vrijednost rezerve nedovoljna obzirom na procijenjene buduće novčane tokove, razlika se priznaje u bilansu uspjeha uz odgovarajuće povećanje rezerve osiguranja života.

(s) Štete

Štete proizašle iz osiguranja neživota

Nastale štete iz poslova osiguranja neživota sastoje se od šteta i troškova obrade šteta plaćenih tokom finansijske godine zajedno s kretanjem rezervi za nelikvidirane štete.

Plaćene štete evidentiraju se u trenutku procesiranja štete i priznaju se (određuju) kao iznos koji će biti plaćen za namiru štete. Plaćene štete u osiguranju neživota povećavaju se za troškove obrade šteta.

Naplaćene štete nadoknadive od trećih strana iskazane su kao ostali prihodi, a ne kao umanjenje isplaćenih šteta.

Rezerve šteta temeljem procjene pojedinačnih šteta i statističkih metoda čine rezerve Grupe za procijenjeni konačni trošak namire svih šteta nastalih, ali neisplaćenih do datuma bilansa, bilo da su prijavljene ili ne, zajedno s povezanim internim i eksternim troškovima obrade šteta i prikladnom marginom opreznosti. Neisplaćene štete se ocjenjuju pregledavanjem pojedinačnih šteta te formiranjem rezerve za neprijavljene nastale štete, koje su rezultat internih i eksternih predvidivih događaja, poput promjena u proceduri obrade šteta, inflacije, sudskih trendova, zakonodavnih promjena i povijesnog iskustva i trendova.

Predviđene naknade od reosiguranja i procjene povrata od regresa, objavljene su kao zasebna imovina. Reosiguranje i drugi povratni procjenjuju se na sličan način kao i procjena rezervi šteta.

Pri poslovima osiguranja od auto-odgovornosti, dio šteta isplaćuje se u obliku anuiteta. Rezerva za takve štete formirana je po sadašnjoj vrijednosti očekivanih isplata tokom čitavog perioda trajanja prava oštećenika po diskontnoj stopi od 3,25%. S iznimkom anuiteta, Grupa ne diskontira rezerve za nepodmirene štete.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(s) Štete (nastavak)

Premda Uprava smatra da je bruto rezerva za štete i povezane povrate od reosiguranja iskazana u odgovarajućem iznosu na temelju njima trenutno raspoloživih informacija i događaja, konačna obaveza će varirati kao rezultat naknadnih informacija i događaja i može rezultirati značajnim korekcijama rezerviranih iznosa. Ovo se dalje opisuje u bilješci 1.6.

Štete iz poslova životnog osiguranja

Štete iz poslova životnog osiguranja reflektiraju troškove svih šteta tokom godine, uključujući bonuse osiguranicima alocirane u očekivanju objave bonusa.

(t) Reosiguranje

Potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju procjenjuju se za umanjenje vrijednosti na svaki datum bilansa stanja. Pretpostavlja se da je takva imovina umanjene vrijednosti onda kada postoje objektivni dokazi, da kao rezultat događaja nastalih nakon početnog priznavanja, Grupa možda neće naplatiti sve dospjele iznose te da događaj ima mjerljivi uticaj na iznose koje će Grupa primiti od reosiguravatelja.

Grupa cedira reosiguranje u sklopu redovnog poslovanja sa svrhom ograničavanja njegovog neto potencijalnog gubitka kroz diverzifikaciju rizika. Ugovori o reosiguranju ne lišavaju Grupu njezine izravne obaveze prema osiguranicima.

Cedirane premije i nadoknadivi iznosi prezentirani su u bilansu uspjeha i bilansu stanja na bruto principu.

Samo se ugovori iz kojih proizlazi značajan prijenos rizika osiguranja računovodstveno evidentiraju kao ugovori o reosiguranju. Iznosi naplativi po takvim ugovorima priznaju se u istoj godini kao i povezana šteta. Ugovori koji ne prenose značajan rizik osiguranja (tj. finansijsko reosiguranje), računovodstveno se evidentiraju kao depoziti. Na datum bilansa stanja, Grupa nije imala takvih ugovora.

Imovina iz posla reosiguranja uključuje iznose potraživanja od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi naplativi od reosiguravatelja su procijenjeni na način konzistentan s rezervama za štete ili štete isplaćene po osnovi reosigurane polise. Imovina iz posla reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose koji su, na osnovi ugovora o reosiguranju, naplativi od reosiguravatelja u vezi s tehničkim rezervama. Imovina iz poslova reosiguranja vezana uz tehničke rezerve formira se na temelju uslova ugovora o reosiguranju i vrednuje na istoj osnovi kao i povezane reosigurane obaveze.

Provizija reosiguranja

Provizija reosiguranja uključuje provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguratelja temeljene na ugovorima o reosiguranju.

(u) Obaveze i povezana imovina testa adekvatnosti obaveza

Ugovori o osiguranju i ugovori s obilježjima diskrecione participacije testiraju se radi utvrđivanja adekvatnosti diskontiranjem tekućih procjena svih budućih ugovornih novčanih tokova i uspoređujući taj iznos s neto knjigovodstvenom vrijednosti obaveza umanjnih za odgođene troškove pribave. Gdje se utvrdi nedostatak obaveza, formira se dodatna rezerva i Grupa priznaje gubitak u bilansu uspjeha.

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(v) Standardi i tumačenja koji još nisu stupili na snagu

Određeni novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja još nisu stupila na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. decembra 2007. godine i nisu primijenjeni u pripremi ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja:

- MSFI 8 *Operativni segmenti* uvodi "rukovodstveni pristup" u izvještavanje po segmentima. MSFI 8, koji postaje obavezan za primjenu na finansijske izvještaje od 2009. godine, zahtijeva izvještavanje po segmentima temeljem pojedinih dijelova poslovnog subjekta koje Uprava prati kod odlučivanja. MSFI će zahtijevati objavljivanje informacija o segmentima na bazi internih izvještaja koje glavni donositelj odluka Društva pregleda radi odlučivanja o tome kako alocirati resurse i procijeniti uspješnost poslovanja pojedinog segmenta. Grupa trenutno priprema informacije po poslovnim segmentima (vidjeti računovodstvenu bilješku 1.9). Uprava trenutno procjenjuje uticaj MSFI-a 8 na prezentaciju i izvještavanje po operativnim segmentima.
- Revidirani MRS 23 *Troškovi pozajmnica* otklanja mogućnost rashodovanja troškova pozajmnica i zahtijeva da Društvo kapitalizira troškove pozajmnica direktno vezane za nabavku, izgradnju ili proizvodnju kvalificiranog sredstva kao dio troškova tog sredstva. Revidirani MRS 23 postat će obavezan u finansijskim izvještajima za 2009. godinu i predstavljat će promjenu u računovodstvenoj politici Društva. U skladu sa prelaznim odredbama Grupa i Društvo će primijeniti izmijenjeni MRS 23 na kvalificirana sredstva za koje kapitalizacija troškova pozajmnica počinje na ili nakon datuma stupanja na snagu izmijenjenog standarda. Društvo ne očekuje da će navedeno imati bilo kakav uticaj na finansijske izvještaje.
- Tumačenje 11, MSFI 2 *Grupa i transakcije u vlastitim dionicama* zahtijeva da se isplate s temelja dionica, pri čemu društvo prima proizvode ili usluge u zamjenu za vlastite vlasničke instrumente, priznaju kao isplate s temelja dionica koje se podmiruju vlasničkim instrumentima, neovisno o tome na koji će način potrebni vlasnički instrumenti biti stečeni. Tumačenje će se obavezno za primjenjivati na finansijske izvještaje od 2008. godine uz obaveznu retroaktivnu primjenu. Društvo ne očekuje da će tumačenje imati bilo kakav uticaj na finansijske izvještaje.
- Tumačenje 12 *Ugovori o koncesijama za pružanje usluga* pruža smjernice u vezi određenih pitanja vezanih za priznavanja i vrednovanja koja proizlaze iz obračuna ugovora o koncesijama za pružanje usluga između javnih i privatnih preduzeća. Tumačenje će se obavezno primjenjivati na finansijske izvještaje od 2008. godine. Društvo ne očekuje da će navedeno imati bilo kakav uticaj na finansijske izvještaje.
- Tumačenje 13 *Program lojalnosti klijenata* odnosi se na računovodstvo društava koja upravljaju, ili na neki drugi način sudjeluju u, programima lojalnosti klijenata. To se odnosi na programe lojalnosti klijenata po kojima klijent može ostvariti besplatne ili snižene robe ili usluge. Tumačenje će se obavezno primjenjivati na finansijske izvještaje od 2009. godine. Društvo ne očekuje da će tumačenje imati bilo kakav uticaj na finansijske izvještaje.
- Tumačenje 14 MRS 19 *Ograničenja imovine od definiranih primanja, minimalni zahtjevi finansiranja i njihova interakcija* razjašnjava kada se povrti ili umanjenja budućih doprinosa vezanih uz definiranu imovinu trebaju smatrati mogućima i daje smjernice u vezi uticaja minimalnih zahtjeva finansiranja (MZF) na takvu imovinu. Također tumači slučajeve u kojima po osnovu MZF može nastati obaveza. Tumačenje će se obavezno primjenjivati na finansijske izvještaje od 2008. godine uz obavezu retroaktivne primjene. Društvo ne očekuje da će tumačenje imati bilo kakav uticaj na finansijske izvještaje.

1.4 Računovodstvene procjene i prosudbe

Ove objave nadopunjuju bilješku o upravljanju finansijskim rizicima (bilješka 1.37) i bilješku o upravljanju rizikom osiguranja (bilješka 1.5).

Grupa radi procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene, po definiciji, će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

1.4.1 Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u računovodstvenoj politici 1.3 (c) o umanjenju vrijednosti finansijske imovine.

Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti u ukupnim gubicima od umanjenja vrijednosti temelji se na najboljoj procjeni posloводства o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, posloводство procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto prodajnu vrijednost instrumenata osiguranja.

Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje rezerva

Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Grupe odnose se na formiranje rezervi. Grupa ima relativno konzervativan pristup formiranju rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja. Grupa zapošljava dva ovlaštena aktuara.

Osnovne pretpostavke korištene pri izračunu rezerve životnih osiguranja su prikazane u bilješci 1.6.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u bilješci 1.5, dok su rezerve za ugovore o osiguranju analizirane u bilješci 1.19.

Porez

Grupa formira poreznu obavezu u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreznih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreznog obaveznika.

Regulatorni zahtjevi

Agencija za nadzor osiguranja je ovlaštena je da vrši inspekcije poslovanja Društva i zahtijevanje izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućom regulativom.

Uzajamne obaveze

Grupa ima obavezu prema Zaštitnom fondu osiguranja vezano za udio Grupe u štetama autoodgovornosti koje uzrokuju nepoznata ili neosigurana vozila. Osim toga, Grupa je, kao i ostali sudionici na tržištu osiguranja autoodgovornosti, odgovorna za dio nepodmirenenih šteta autoodgovornosti u slučaju likvidacije bilo kojeg društva za osiguranje u skladu sa Zakonom o osiguranju u privatnom osiguranju. Uprava Društva smatra da na datum bilansa to ne predstavlja značajan rizik.

1.14 Računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

1.4.2 Ključna računovodstvena mišljenja u primjeni računovodstvenih politika Grupe

Ključne računovodstvene mišljenja u primjeni računovodstvenih politika Grupe uključuju:

Klasifikacija proizvoda

Za računovodstvenu politiku o klasifikaciji ugovora kao ugovora o osiguranju ili ugovora o ulaganju molimo pogledajte bilješku 1.3 (m).

Alokacija indirektnih troškova između života i neživota

Alokacija troškova na segmente života i neživota je opisana u računovodstvenoj politici 1.3 (j).

1.5 Upravljanje rizikom osiguranja

Grupa je izložena aktuarskom riziku i riziku pribave koji proizlaze iz široke ponude proizvoda osiguranja života i neživota: sudjelujućih tradicionalnih proizvoda života i glavnih skupina neživotnih osiguranja (osiguranja motornih vozila, imovine, transporta, odgovornosti, nezgode i zdravstvenog osiguranja).

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik rezervi. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezerva u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezerve predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezerva krivo procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Rizik pribave neživota također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom rezerve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik pobolijevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polisa, prekida osiguranja, promjena u statusu kapitalizacije (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Upravljanje rizicima

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite pribave, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanjem reosiguranjem.

Strategija pribave teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i temelji se na velikom portfelju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata.

Grupa reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontroliralo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Grupa kupuje kombinaciju proporcionalnih (imovina, transport, putnička i zdravstvena osiguranja, i osiguranje života) i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju (auto odgovornost, osiguranje katastrofa) kako bi smanjila neto izloženost. Za akumulaciju neto imovinskih gubitaka koji proizlaze iz jednog događaja, reosigurateljno pokriva za rizik katastrofe pokriva prvih 50 miliona EUR-a iznad 0,5 miliona EUR-a.

Adekvatnost obaveza se procjenjuje uzevši u obzir odgovarajuću imovinu, promjene u kamatnim stopama i kursovima valuta i razvoj smrtnosti, pobolijevanja, učestalosti i iznosima šteta u neživotu, odustajanjima i troškovima kao i općim uslovima na tržištu. Posebna pozornost posvećuje se adekvatnosti obaveza iz poslova životnog osiguranja.

Za detaljan opis testa adekvatnosti obaveza molimo pogledajte bilješku 1.3 (u) i bilješku 1.7.

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do koga određeni događaj ili serija događaja mogu uticati na obaveze Grupe. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivane promjene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju osiguranika; ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati uticaj koji se širi na veliki broj ugovora.

1.5 Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

Neživotno osiguranje

U okviru neživotnog osiguranja, Uprava vjeruje da Grupa nema značajne koncentracije izloženosti grupi ugovarača osiguranja mjereno socijalnim, profesionalnim, starosnim i sličnim kriterijima.

Najveća vjerovatnoća značajnih gubitaka za Grupu proističe iz katastrofalnih dešavanja kao što su oluja, poplava ili zemljotres. Tehnike i pretpostavke koje Društvo koristi za računanje ovih rizika su sljedeće:

- Mjerenje geografske akumulacije.
- Procjena vjerovatne maksimalne štete.
- Reosiguranje.

Životno osiguranje

Za ugovore o životnom osiguranju koji pokrivaju smrt osiguarnika ne postoji znatna geografska koncentracija rizika, iako koncentracija osigurane sume može uticati na omjer isplate osiguranja na nivou portfelja.

Tablice za dugoročne ugovore o osiguranju prikazane u nastavku, daju pregled koncentracije rizika temeljenu na pet skupina ugovora grupiranih po osiguranim koristima za svaki osigurani život.

Osigurana suma po osiguraniku na kraju 2007. godine

KM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja '000 KM		Poslije reosiguranja '000 KM	
1.500-5.000	6.957	39,2%	6.957	44,0%
5.001-10.000	3.411	19,2%	3.411	21,6%
10.001-20.000	2.298	12,9%	2.298	14,6%
20.001-40.000	2.225	12,5%	1.901	12,0%
>40.001	2.876	16,2%	1.232	7,8%
Stanje na dan 31. decembra	17.767	100,0%	15.799	100,0%

Osigurana suma po osiguraniku na kraju 2006. godine

KM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja '000 KM		Poslije reosiguranja '000 KM	
1.500-5.000	7.137	32,7%	7.137	33,6%
5.001-10.000	6.639	30,4%	6.639	31,2%
10.001-20.000	4.663	21,4%	4.663	21,9%
20.001-40.000	1.919	8,8%	1.753	8,3%
>40.001	1.460	6,7%	1.069	5,0%
Stanje na dan 31. decembra	21.818	100,0%	21.261	100,0%

1.6 Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja

Neživotno osiguranje

Na datum bilansa formira se rezerva za procijenjeni konačni trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do toga datuma, bilo da su prijavljene ili ne, zajedno s odgovarajućim troškovima obrade šteta, umanjeno za već isplaćene iznose.

Obaveza za prijavljene a nelikvidirane štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i povijesne dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se pojave nove informacije.

Procjena rezerve za nastale, a neprijavljene štete (IBNR) je općenito podložna većem stupnju neizvjesnosti, nego rezerva za prijavljene štete. IBNR rezervu pretežno procjenjuju aktuari Grupe koristeći statističke metode propisane od Strane Agencije za nadzor osiguranja.

Ključne metode procjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete, koje se nisu mijenjale u odnosu na prošlu godinu, su:

- metoda ulančanih ljestvica, koja koristi istorijske podatke kako bi se procijenili plaćeni i nastali dijelovi šteta od ukupnog troška šteta, za određene proizvode (auto odgovornost i nezgoda);
- metoda procijenjenog iznosa štete, koja koristi iskustvo Grupe s pojedinačnim iznosima šteta i koja se koristi za sva ostala osiguranja osim osiguranja od auto odgovornosti i osiguranja nezgode.

U mjeri u kojoj ove metode koriste povijesni razvoj šteta, pretpostavlja se da će se povijesni uzorak razvoja šteta ponoviti i u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda ne bude slučaj, koji su u mjeri u kojoj se mogu utvrditi, uzeti u obzir na način da su metode procjene modificirane. Takvi razlozi uključuju:

- ekonomske, pravne, političke i društvene trendove (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući uticaj velikih gubitaka.

IBNR rezerve su inicijalno procijenjene u bruto iznosu i radi se poseban izračun kako bi se procijenio udjel reosiguranja.

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerenje obaveza neživota su sljedeće:

Očekivana kvota šteta

Očekivana kvota šteta predstavlja kvotu očekivanih nastalih šteta u odnosu na zarađene premije.

Preostali faktor razvoja šteta

Grupa ne koristi preostali faktor razvoja šteta za procjenu rezervi kod šteta dugog repa (razvoj prije posljednjeg perioda razvoja prikazanog trokutovima), što implicira da Grupa polazi od pretpostavke da su sve štete nastale u toku i prije 2000. godine već prijavljene.

1.6 Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

Diskontiranje

Uz iznimku anuiteta, rezerve neživota se ne diskontiraju.

Životno osiguranje

Matematička rezerva se računa neto prospektivnom metodom koristeći iste statističke podatke i kamatne stope koje se koriste kod izračuna tarifa (u skladu s odgovarajućom domaćom regulativom), ukoliko smjernice izdane od Agencije za nadzor osiguranja ne nalažu drugačije. Pretpostavke koje se koriste su određene na početku trajanja polise i ostaju važiti do isteka obveza. Polise životnog osiguranja vezane su uz EUR, što je uobičajena tržišna praksa. Očekuje se da će se vezanost KM i EUR nastaviti.

Garantovana tehnička kamatna stopa u polisama osiguranja se kreće u rasponu od 3,25% do 4% prema stvarnoj tehničkoj stopi korištenoj u određivanju premije.

Osnovne pretpostavke korištene u izračunu značajnih komponenti matematičke rezerve su navedene u bilješci 1.19 (g)

Grupa je izabrala korištenje tablica smrtnosti stanovništva, kako je prikazano u bilješci 1.19 (g).

U 2007. nije bilo značajnijih promjena u pretpostavkama koje se koriste za mjerenje imovine i obaveza iz poslova životnih osiguranja.

Diskrecioni bonusi osiguranicima

Osiguranci ili korisnici polisa osiguranja mješovitog osiguranja (Z-MES-10, Z-MES-20, Z-MES-1E), (Z-KBI-10, Z-KBI-20, Kapitalsko, mješovito osiguranje zaključeno prema starim cjenicima), osiguranja od kritičnih bolesti (Z-KBI-10, Z-KBI-20), stipendijskog (Z-STI-10, Z-STI-20, Z-STI-1E), miraznog osiguranja (Z-DOT-10, Z-DOT-20, Z-DOT-1E) imaju pravo na udio u dobiti Društva ostvaren upravljanjem sredstvima životnog osiguranja. Udio u dobiti se računa 31. decembra svake godine po isteku druge godine osiguranja. U slučaju doživljenja, udio u dobiti se isplaćuje zajedno s osiguranom iznosom. U slučaju smrti, Grupa plaća osigurani iznos i udio u dobiti koji je do tada obračunat. Grupa rezerviše iznose diskrecionih bonusa alociranih osiguranicima unutar rezerve životnog osiguranja.

1.7 Test adekvatnosti obaveza

Životno osiguranje

Matematička rezerva se testira na svaki datum izvještavanja u odnosu na izračun budućih novčanih tokova koristeći eksplicitne i konzistentne pretpostavke svih faktora – budućih premija, smrtnosti, poboljšavanja, rezultata ulaganja, isteka, otkupa, garancija, bonusa osiguranicima, troškova i iskorištavanja opcija koje su na raspolaganju osiguranicima. Za tu svrhu Grupa koristi izračun sadašnje vrijednosti budućih profita („SVBP“) koji je dio izračuna ugrađene vrijednosti životnog portfelja, koje potpisuje i odobrava matično društvo.

Test adekvatnosti obaveza rađen je samo za tradicionalne linije proizvoda i osnovne pretpostavke su:

Segmentacija

Grupa segmentira proizvode u nekoliko homogenih skupina prema karakteristikama individualnih proizvoda:

- Novi tradicionalni proizvodi životnog osiguranja sa uključenom dobiti

Svaka se grupa zasebno testira za adekvatnost obaveza. Neadekvatnost obaveza u pojedinoj grupama može se nadoknaditi viškom rezervi iz drugih grupa u slučaju da proizvodi pripadaju istoj vrsti.

Neto sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova izračunata na temelju dolje opisanih pretpostavki se uspoređuje s obavezama iz osiguranja, za svaku grupu proizvoda zasebno. Ako ta usporedba pokazuje da je knjigovodstvena vrijednost obaveza iz osiguranja nedovoljna uzevši u obzir procijenjene novčane tokove, cjelokupni nedostatak se priznaje u bilansu uspjeha priznavanjem dodatne obaveze.

Smrtnost i poboljšavanje

Smrtnost i poboljšavanje se obično temelje na podacima objavljenim od strane Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO) i usklađuju na temelju statističkih analiza iskustva smrtnosti za Grupu.

Mortalitetne tablice koje pružaju najbolju procjenu smrtnosti su izvedene iz Slovenije, s tim da se u obzir uzimaju odnos između smrtnosti populacije u Sloveniji i Bosni procijenjen od strane SZO. Mortalitetne tablice se dobiju kao zbroj vjerovatnoća smrti i dijagnoza kritičnih bolesti u Bosni i Hercegovini određenih od strane Munich Re.

Postojanost

Pretpostavke o istecima i otkupima temelje se na prošlom iskustvu Grupe sa policama osiguranja (podijeljeno po vrsti i trajanju polisa). Grupa redovno ispituje i po potrebi izmjenjuje stope postojanosti po vrstama i trajanju polisa.

Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima obnove i održavanja pojedine polise uključene u test adekvatnosti obaveza izvode se iz istorijskog iskustva Grupe. Za buduća razdoblja novčani tokovi za troškove uvećani su za faktor jednak procjeni buduće stope inflacije od 1 % (s tim da je sadašnji portfolio mali, ne očekuje se brzi rast budućih troškova po polisi); troškovi obnove za aktivne i uplaćene polise od 79 KM godišnje po polisi, trošak štete od 99 KM po šteti, trošak upravljanja fondom investicija životnog osiguranja od 0,15% prosječne matematičke rezerve. Troškovi po polisi ne sadrže troškove priključne nezgode, koji su iskazani sumarno.

1.7 Test adekvatnosti obaveza (nastavak)

Očekivani povrat od investicija i diskontna stopa

Budući povrati od investicija su izračunati koristeći nerizičnu kamatnu stopu Europske Centralne Banke korigovanu za -25 bp (volatilnost i rizik neusklađenosti).

Raspodjela dobiti

Grupa uzima u obzir buduće diskrecione bonuse, izračunate kao fiksni postotak od viška nerizične kamatne stope iznad garantirane tehničke kamatne stope po pojedinačnim polisama. Primijenjeni postotak od 4% za nove polise je u skladu s tekućom poslovnom praksom Grupe vezanom za alokaciju bonusa.

Neživotno osiguranje

Za razliku od životnog osiguranja, obaveze is osiguranja neživota se računaju koristeći tekuće (ne povijesne) pretpostavke.

Test adekvatnosti obaveza za neživotna osiguranja je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum bilance uspoređuje se s nezarađenim premijama po tim polisama nakon odbitka odgođenih troškova provizije. Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na temelju iskustva tokom proteklog razdoblja ugovora o osiguranju i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti.

Test se provodi po grupama proizvoda koji imaju sličan profil rizika.

Na dan 31. decembra 2007. godine kao rezultat testa adekvatnosti obaveza Društvo je rezervisalo 298 hiljada KM koje su iskazane u okviru rezervi za neistekle rizike.

1.8 Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Ugovori neživotnog osiguranja

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranje motornih vozila, imovine, odgovornosti, transportno, putničkog z dravstvenog i osiguranje nezgode. Ugovori mogu biti zaključeni na fiksni period od godinu dana ili na trajnoj osnovi s tim da svaka strana ima opciju otkaza uz tromjesečni otkazni rok (ili 5 mjeseci otkazni rok za dugoročne ugovore zaključene na period duži od 5 godina). Grupa stoga ima mogućnost ponovne procjene cijene rizika u intervalima koji nisu duži od godine dana. Također ima mogućnost nametanja umanjenja premije kao i odbijanja šteta koje proizlaze iz prijevara.

Buduće štete osiguranja su glavni izvor neizvjesnosti koji utječe na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova.

Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizlaze iz regulative koja daje pravo vlasnicima polisa da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu, ali ne kasnije od 5 godina od početka godine, nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode, zbog teškoća u procjeni razdoblja između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

Karakteristike pojedinih vrsta osiguranja, ako se značajno razlikuju od gore navedenih, opisane su u nastavku.

Osiguranje motornih vozila

Portfelj osiguranja motornih vozila Grupe uključuje osiguranja autoodgovornosti i kasko osiguranje. Osiguranje autoodgovornosti pokriva tjelesne ozljede i imovinske štete u Federaciji BiH kao i štete uzrokovane u inozemstvu koje prouzrokuju osiguranici u sustavu Zelene karte.

Imovinske štete u automobilskoj odgovornosti i kasku se uglavnom prijavljuju i podmiruju nedugo nakon datuma nezgoda. Prijave i isplate vezane uz tjelense ozljede, međutim, se teže procjenjuju i određuju se u dužem periodu. Takve štete mogu biti podmirene u obliku jednokratne isplate ili kao renta.

Iznos šteta vezanih za tjelesne ozljede i s njima vezanim gubicima zarada pod uticajem su odluka sudske prakse.

Autoodgovornost je regulisana Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti. Tarife i minimalne svote osiguranja su regulirane zakonom. Osiguranici imaju pravo na bonus prilikom obnove polise ukoliko ispunjavaju određene uslove.

Kasko osiguranje predstavlja standardno osiguranje od štete; plaćene štete su ograničene osiguranim iznosom.

Osiguranje imovine

Osiguranje imovine dijeli se okvirno na industrijske i privatne rizike. Za industrijske rizike Grupa koristi tehnike upravljanja rizicima kako bi identificirala rizike i analizirala gubitke te surađuje s reosiguravateljima. Privatni imovinski rizici sadrže standardna osiguranja građevina i stvari.

Štete se obično prijavljuju brzo i mogu likvidirati bez odgađanja.

1.8 Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova (nastavak)

Osiguranje odgovornosti

Pokriva sve vrste odgovornosti i uključuje komercijalnu odgovornost, odgovornost članova Uprave, djelatnika te profesionalnu odgovornost kao i osobnu odgovornost.

Dok se većina osiguranja od opće odgovornosti pribavlja na principu „prijavljene štete“ određena pokriva od osiguranja odgovornosti se osiguravaju na principu „nastanka“.

Osiguranje nezgode

Osiguranje nezgode se tradicionalno prodaje kao dodatak životnim osiguranjima ili autoodgovornosti prodavanim od strane Grupe.

Ugovori životnog osiguranja

Bonusi

Bonusi se dodjeljuju prema diskreciji Grupe i priznaju kada su predloženi i odobreni od strane Uprave u skladu s odgovarajućim zakonskim zahtjevima. Nakon što se alociraju osiguranicima, bonusi postaju garantirani.

Pored toga, po Statutu Grupe, Skupština dioničara može donijeti odluku o distribuciji dobiti iz životnog osiguranja nosiocima polisa. U tom slučaju, iznos koji predstavlja udjel korisnika u dobiti poslovanja životnim osiguranjima dodaju se matematičkoj rezervi. Iznos se utvrđuje korištenje metode doprinosa, i primjenjuje se na svaku polisu osiguranja u jednakom omjeru, u zavisnosti od ukupne dobiti Grupe koje posluje životnim

Premije

Premije za sve proizvode životnog osiguranja su vezane za EUR i mogu biti plative u redovnim ratama ili kao jednokratne premije na početku trajanja polise.

Osiguranje za slučaj smrti koje služi kao obezbjeđenje za date kredite banaka

Tradicionalno osiguranje za slučaj smrti uključuje rizik smrti. Polise sadrže opadajuću osiguranu sumu. Naknade u slučaju smrti plaćaju se samo ako osiguranik umre tokom trajanja polise osiguranja.

Osiguranje za slučaj smrti i doživljenja

Ovo su također tradicionalni proizvodi osiguranja života koji pružaju dugoročnu finansijsku zaštitu. Kapitalne polise osiguranja života za redovnu ili jednokratnu premiju pokrivaju rizik smrti, doživljenja, kritične bolesti i priključnu nezgodu.

Stipendijsko osiguranje

Ovi proizvodi se temelje na tradicionalnim rizicima životnog osiguranja. Ovo su također tradicionalni proizvodi životnog osiguranja koji pružaju dugoročnu finansijsku zaštitu. Premija se plaća u godišnim ili mjesečnim ratama i pokriva rizik smrti i doživljenja.

1.9 Izvještavanje po segmentima

Konsolidovani bilans stanja po poslovnim segmentima na dan 31. decembra 2007.

	Neživot	Život	Stanica za tehnički pregled vozila	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva				
Nekretnine i oprema	4.669	-	2.327	6.996
Nematerijalna imovina				
- Odgođeni troškovi pribave	1.012	-	-	1.012
- Ostala nematerijalna imovina	33	-	382	415
Ulaganja u pridružena pravna lica	2.812	-	-	2.812
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	137	572	-	709
Zajmovi i potraživanja	24.381	7.678	23	32.082
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	4.822	2	-	4.824
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	5.358	25	97	5.480
Pretplata za porez na dobit	1.011	-	2	1.013
Novac i novčani ekvivalenti	8.769	154	75	8.998
Ukupna aktiva	53.004	8.431	2.906	64.341
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju	23.645	4.959	-	28.604
Uzeti zajmovi	-	-	1.795	1.795
Ostale rezerve	2.145	-	-	2.145
Obaveze iz ugovora o osiguranju, ostale obaveze i odgođeni prihod	3.040	105	206	3.351
Ukupne obaveze	28.830	5.064	2.001	35.895
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	5.196	3.116	-	8.312
Zakonske rezerve	15.717	-	-	15.717
Posebna komponenta diskrecionog udjela	-	251	-	251
Zadržana dobit	3.881	-	285	4.166
Ukupno kapital i rezerve	24.794	3.367	285	28.446
Ukupne obaveze, kapital i rezerve	53.624	8.431	2.286	64.341

1.9 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Konsolidovani bilans stanja po poslovnim segmentima na dan 31. decembra 2006.

	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano
	Neživot '000 KM	Život '000 KM	Stanica za tehnički pregled vozila '000 KM	Ukupno '000 KM
Aktiva				
Nekretnine i oprema	4.686	-	1.601	6.287
Nematerijalna imovina				
- Ostala nematerijalna imovina	45	-	437	482
Ulaganja u pridružena pravna lica	4.142	-	-	4.142
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	709	-	-	709
Zajmovi i potraživanja	26.175	3.321	49	29.545
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	2.688	6	-	2.694
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	4.468	114	117	4.699
Pretplata poreza na dobit	669	-	18	687
Novac i novčani ekvivalenti	3.808	215	21	4.044
Ukupna aktiva	47.390	3.656	2.243	53.289
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju	18.182	3.178	-	21.360
Uzeti zajmovi	-	-	91	91
Obaveze iz ugovora o osiguranju, ostale obaveze i odgođeni prihod	2.414	43	213	2.670
Ukupne obaveze	20.596	3.221	304	24.121
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	8.312	-	-	8.312
Ostale rezerve	1.846	-	-	1.846
Zakonske rezerve	14.078	-	-	14.078
Posebna komponenta diskrecionog udjela	-	435	-	435
Zadržana dobit	4.393	-	104	4.497
Ukupno kapital i rezerve	28.629	435	104	29.168
Ukupne obaveze , kapital i rezerve	49.225	3.656	408	53.289

1.9 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Konsolidovani bilans uspjeha po poslovnim segmentima za 2007. godinu

	Neživot '000 KM	Život '000 KM	Stanica za tehnički pregled vozila '000 KM	Ukupno '000 KM
Zaračunate bruto premije	27.322	2.371	-	29.693
Premije predane u reosiguranje	(6.463)	(15)	-	(6.478)
Neto zaračunate premije	20.859	2.356	-	23.215
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija	(3.826)	(7)	-	(3.833)
Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.555	(4)	-	1.551
Neto zarađene premije	18.588	2.345	-	20.933
Prihod od provizija i naknada	998	4	-	1.002
Finansijski prihod	2.556	250	1	2.807
Ostali poslovni prihodi	1.536	2	1.493	3.031
Neto poslovni prihodi	5.090	256	1.494	6.840
Nastale štete	(13.610)	(1.875)	-	(15.485)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	2.438	-	-	2.438
Neto nastale štete	(11.172)	(1.875)	-	(13.047)
Troškovi pribave	(3.246)	(119)	-	(3.365)
Administrativni troškovi	(4.921)	(356)	(1.318)	(6.595)
Ostali poslovni troškovi	(1.140)	-	-	(1.140)
Ukupno	(9.307)	(475)	(1.318)	(11.100)
Dobit iz poslovanja	3.199	251	176	3.626
Finansijski troškovi	(100)	-	(95)	(195)
Udio u gubitku pridruženih pravnih lica	(770)	-	-	(770)
Dobit prije poreza	2.329	251	81	2.661
Porez na dobit	(241)	-	(16)	(257)
Dobit razdoblja	2.088	251	65	2.404
Namjenjena:				
Dioničarima društva	2.088	-	65	2.153
Vlasnicima ugovora o osiguranju sa diskrecionim učešćem	-	251	-	251

1.9 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Konsolidovani bilans uspjeha po poslovnim segmentima za 2006. godinu

	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano
	Neživot '000 KM	Život '000 KM	Stanica za tehnički pregled vozila '000 KM	Ukupno '000 KM
Zaračunate bruto premije	22.707	1.147	-	23.854
Premije predane u reosiguranje	(4.845)	(9)	-	(4.854)
Neto zaračunate premije	17.862	1.138	-	19.000
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija	(1.169)	5	-	(1.164)
Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja	221	2	-	223
Neto zarađene premije	16.914	1.145	-	18.059
Prihod od provizija i naknada	741	1	1	743
Finansijski prihod	3.340	180	5	3.525
Ostali poslovni prihodi	1.060	15	997	2.072
Neto poslovni prihodi	5.141	196	1.003	6.340
Nastale štete	(10.041)	(684)	-	(10.725)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.465	1	-	1.466
Neto nastale štete	(8.576)	(683)	-	(9.259)
Troškovi pribave	(4.553)	(58)	-	(4.611)
Administrativni troškovi	(4.253)	(160)	(1.041)	(5.454)
Ostali poslovni rashodi	(1.197)	(5)	-	(1.202)
Ukupno	(10.003)	(223)	(1.041)	(11.267)
Dobit iz poslovanja	3.476	435	(38)	3.873
Finansijski troškovi	(565)	-	(6)	(571)
Udio u gubitku pridruženih pravnih lica	(127)	-	-	(127)
Dobit prije poreza	2.784	435	(44)	3.175
Porez na dobit	-	-	(4)	(4)
Dobit razdoblja	2.784	435	(48)	3.171
Namjenjena:				
Dioničarima društva	2.784	-	(48)	2.736
Vlasnicima ugovora o osiguranju sa diskrecionim učešćem	-	435	-	435

1.9 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Vrednovanje između segmenata određuje se po tržišnim cijenama.

Mjerenje imovine i obaveza segmenta i prihoda i rezultata segmenta temelje se na računovodstvenim politikama koje su navedene u bilješci o računovodstvenim politikama.

Osnovni poslovni segmenti Grupe su Neživotno osiguranje, Životno osiguranje i Usluge tehničkog pregleda vozila. Bilješka 1.8 ovih finansijskih izvještaja sadrži daljnje informacije o značajnim uslovima i odredbama proizvoda osiguranja.

Rezultati segmenata, imovina i obaveze uključuju stavke koje se mogu direktno pripisati pojedinom segmentu kao i stavke koje se mogu na razumnoj osnovi rasporediti na razumnoj osnovi.

Osnovni proizvodi koji se nude unutar pojedinih poslovnih segmenata koji su predmet izvještavanja uključuju:

Neživot:

- Auto odgovornost
- Auto kasko
- Imovina i odgovornost
- Nezgodna i zdravstvo

Život:

- Tradicionalni život
- Smrt i doživljenje
- Rizik smrti
- Rizik doživljenja

Geografski segment

Grupa uglavnom posluje u Bosni i Hercegovini. Budući da je ukupni prihod od ugovora o osiguranju ostvaren od klijenata u Bosni i Hercegovini, informacije po geografskim segmentima nisu objavljene.

1.10 Nekretnine i oprema

Grupa

	Zemljišta i nekretnine '000 KM	Oprema i namještaj '000 KM	Imovina u pripremi '000 KM	Ulaganja u tuđu materijalnu imovinu '000 KM	Ukupno '000 KM
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. januara 2006., nerevidirano	5.638	3.718	209	384	9.949
Povećanja	47	210	68	4	329
Otuđenja i otpisi	(11)	(140)	(85)	-	(236)
Prenosi	124	-	(124)	-	-
Stanje 31. decembra 2006., nerevidirano	5.798	3.788	68	388	10.042
Stanje 1. januara 2007., nerevidirano	5.798	3.788	68	388	10.042
Povećanja	674	617	83	66	1.440
Otuđenja i otpisi	-	(101)	-	-	(101)
Prodaja	-	(162)	-	-	(162)
Prenosi	-	68	(68)	-	-
Stanje 31. decembra 2007.	6.472	4.210	83	454	11.219
Amortizacija i umanjenje vrijednosti					
Stanje 1. januara 2006., nerevidirano	613	2.312	-	279	3.204
Trošak razdoblja	147	476	-	36	659
Otuđenja i otpisi	(9)	(99)	-	-	(108)
Stanje 31. decembra 2006., nerevidirano	751	2.689	-	315	3.755
Stanje 1. januara 2007., nerevidirano	751	2.689	-	315	3.755
Trošak razdoblja	154	478	-	37	669
Otuđenja i otpisi	-	(51)	-	-	(51)
Prodaja	-	(150)	-	-	(150)
Stanje 31. decembra 2007.	905	2.966	-	352	4.223
Neto knjigovodstvena vrijednost					
1. januara 2006., nerevidirano	5.025	1.406	209	105	6.745
31. decembra 2006., nerevidirano	5.047	1.099	68	73	6.287
1. januara 2007., nerevidirano	5.047	1.099	68	73	6.287
31 decembra 2007.	5.567	1.244	83	102	6.996

Trošak amortizacije razdoblja priznaje se kao dio administrativnih troškova u bilansu uspjeha.

1.10 Nekretnine i oprema (nastavak)

Društvo

	Zemljišta i nekretnine '000 KM	Oprema i namještaj '000 KM	Imovina u pripremi '000 KM	Ulaganja u tuđu materijalnu imovinu '000 KM	Ukupno '000 KM
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. januara 2006.	4.124	3.059	209	384	7.776
Povećanja	47	199	68	4	318
Otuđenja i otpisi	(11)	(135)	(85)	-	(231)
Prenosi	124	-	(124)	-	-
Stanje 31. decembra 2006.	4.284	3.123	68	388	7.863
Stanje 1. januara 2007.	4.284	3.123	68	388	7.863
Povećanja	142	358	-	66	566
Otuđenja i otpisi	-	(51)	-	-	(51)
Prodaja	-	(162)	-	-	(162)
Prenosi	-	68	(68)	-	-
Stanje 31. decembra 2007.	4.426	3.336	-	454	8.216
Amortizacija i umanjenje vrijednosti					
Stanje 1. januara 2006.	513	1.910	-	279	2.702
Trošak razdoblja	127	418	-	36	581
Otuđenja i otpisi	(9)	(96)	-	-	(105)
Stanje 31. decembra 2006.	631	2.232	-	315	3.178
Stanje 1. januara 2007.	631	2.232	-	315	3.178
Trošak razdoblja	128	384	-	37	549
Otuđenja i otpisi	-	(51)	-	-	(51)
Prodaja	-	(130)	-	-	(130)
Stanje 31. decembra 2007.	759	2.435	-	352	3.546
Neto knjigovodstvena vrijednost					
1. januara 2006.	3.611	1.149	209	105	5.074
31. decembra 2006.	3.653	891	68	73	4.685
1. januara 2007.	3.653	891	68	73	4.685
31. decembra 2007.	3.667	901	-	102	4.670

Trošak amortizacije razdoblja priznaje se kao dio administrativnih troškova u bilansu uspjeha.

1.11 Nematerijalna stalna sredstva

Grupa

	Ostala nematerijalna imovina - prava '000 KM	Software '000 KM	Ukupno '000 KM
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2006., nerevidirano	1.226	93	1.319
Povećanja	-	2	2
Otuđenja i otpisi	(2)	(11)	(13)
Stanje 31. decembra 2006., nerevidirano	<u>1.224</u>	<u>84</u>	<u>1.308</u>
Stanje 1. januara 2007., nerevidirano	1.224	84	1.308
Povećanja	-	-	-
Stanje 31. decembra 2007.	<u>1.224</u>	<u>84</u>	<u>1.308</u>
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti			
Stanje 1. januara 2006., nerevidirano	734	27	761
Trošak razdoblja	55	12	67
Otuđenja i otpisi	(2)	-	(2)
Stanje 31. decembra 2006., nerevidirano	<u>787</u>	<u>39</u>	<u>826</u>
Stanje 1. januara 2007., nerevidirano	787	39	826
Trošak razdoblja	55	12	67
Otuđenja i otpisi	-	-	-
Stanje 31. decembra 2007.	<u>842</u>	<u>51</u>	<u>893</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost			
1. januara 2006., nerevidirano	492	66	558
31. decembra 2006.	<u>437</u>	<u>45</u>	<u>482</u>
1. januara 2007., nerevidirano	437	45	482
31. decembra 2007., nerevidirano	<u>382</u>	<u>33</u>	<u>415</u>

Trošak amortizacije razdoblja priznaje se kao dio administrativnih troškova u bilansu uspjeha.

1.11 Nematerijalna stalna sredstva (nastavak)

Društvo

	Software '000 KM
Nabavna vrijednost	
Stanje 1. januara 2006.	89
Povećanja	2
Otuđenja i otpisi	(11)
	<hr/>
Stanje 31. decembra 2006.	80
Stanje 1. januara 2007.	80
Povećanja	-
	<hr/>
Stanje 31. decembra 2007.	80
	<hr/>
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	
Stanje 1. januara 2006.	23
Trošak razdoblja	12
	<hr/>
Stanje 31. decembra 2006.	35
Stanje 1. januara 2007.	35
Trošak razdoblja	12
	<hr/>
Stanje 31. decembra 2007.	47
	<hr/>
Neto knjigovodstvena vrijednost	
1. januara 2006.	66
31. decembra 2006.	45
	<hr/>
1. januara 2007.	45
31. decembra 2007.	33
	<hr/> <hr/>

Trošak amortizacije razdoblja priznaje se kao dio administrativnih troškova u bilansu uspjeha.

1.12 Odgođeni troškovi pribave

Kao dio poslova osiguranja Društva i Grupe, određeni troškovi pribave se odgađaju. Za poslove životnog osiguranja, troškovi pribave su uzeti u obzir prilikom izračuna rezerve životnog osiguranja putem Zilmerizacije. Odgođeni troškovi pribave za životna osiguranja nisu priznati kao posebna stavka imovine na datum bilansa.

Analiza navedenih troškova pribave je prikazana u nastavku:

Grupa i Društvo

	2007. '000 KM	2006. '000 KM
Stanje 1. januara 2007.	-	-
Kapitalizirani troškovi pribave	1.012	-
Stanje 31. decembra 2007.	<u>1.012</u>	<u>-</u>

1.13 Ulaganja u podružnice

a) Podružnica Grupe je:

	Industrija	Država	Vlasništvo Grupe na dan 31. decembra 2007.
Autocentar BH d.o.o.	Usluge posredovanja u osiguranju i tehnički pregled vozila	Bosna i Hercegovina	100%

Podružnica je u potpunosti kosošidovana u finansijskim izvještajima Grupe.

b) Ulaganja u podružnicu su kako slijedi

	Društvo 2007. '000 KM	Društvo 2006. '000 KM
Autocentar BH d.o.o.	584	584
	<u>584</u>	<u>584</u>

1.14 Ulaganja u pridružena pravna lica

a) Pridružena pravna lica Grupe su:

	Industrija	Država	Vlasništvo Grupe na dan 31. decembra 2007.	Vlasništvo Grupe na dan 31. decembra 2006.
Sarajevostan d.d., Sarajevo	Usluge održavanja	Bosna i Hercegovina	44,09%	44,01%
Tuzla – Remont d.d., Tuzla	Usluge inspekcije vozila	Bosna i Hercegovina	-	20,22%
TRI PRO d.o.o.	Agencija za prodaju osiguranja	Bosna i Hercegovina	49,00%	-

b) Ulaganja u pridružena pravna lica Grupe su kako slijedi:

	Grupa 2007. '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006. '000 KM	Društvo 2007. '000 KM	Društvo 2006. '000 KM
Sarajevostan d.d., Sarajevo	2.681	2.643	1.859	1.842
Tuzla-Remont d.d., Tuzla	-	1.499	-	608
TRI PRO d.o.o	131	-	147	-
	2.812	4.142	2.006	2.450

c) Kretanja investicija u pridružena pravna lica Grupe su kako slijedi:

	Grupa 2007. '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006. '000 KM	Društvo 2007. '000 KM	Društvo 2006. '000 KM
Stanje 1. januara	4.142	4.113	2.450	2.294
Povećanje investicija	164	156	164	156
Prodaja	(1.490)	-	(608)	-
Udio u gubitku pridruženih pravnih lica	(4)	(127)	-	-
Stanje 31. decembra	2.812	4.142	2.006	2.450

d) Udio u gubitku pridruženih pravnih lica

	Grupa 2007. '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006. '000 KM	Društvo 2007. '000 KM	Društvo 2006. '000 KM
Gubitak od prodaje pridruženih pravnih lica	766	-	-	-
Udio u gubitku pridruženih pravnih lica	4	127	-	-
	770	127	-	-

1.15 Finansijska ulaganja

Grupa	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju '000 KM	Zajmovi i potraživanja '000 KM	Ukupno '000 KM
2007.			
Vlasnički vrijednosni papiri – kotiraju na berzi	709	-	709
Depoziti kod banaka	-	23.636	23.636
Zajmovi dati klijentima, neto	-	8.446	8.446
Zajmovi i potraživanja	-	32.082	32.082
Ukupno	709	32.082	32.791
2006. nerevidirano			
Vlasnički vrijednosni papiri – kotiraju na berzi	709	-	709
Depoziti kod banaka	-	11.813	11.813
Zajmovi dati klijentima, neto	-	17.732	17.732
Zajmovi i potraživanja	-	29.545	29.545
Ukupno	709	29.545	30.254
Društvo	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju '000 KM	Zajmovi i potraživanja '000 KM	Ukupno '000 KM
2007.			
Vlasnički vrijednosni papiri – kotiraju na berzi	709	-	709
Depoziti kod banaka	-	23.636	23.636
Zajmovi dati klijentima, neto	-	8.473	8.473
Zajmovi i potraživanja	-	32.109	32.109
Ukupno	709	32.109	32.818
2006.			
Vlasnički vrijednosni papiri – kotiraju na berzi	709	-	709
Depoziti kod banaka	-	11.813	11.813
Zajmovi dati klijentima, neto	-	18.957	18.957
Zajmovi i potraživanja	-	30.770	30.770
Ukupno	709	30.770	31.479

Iako portfelj vlasničkih vrijednosnih papira sačinjavaju papiri koji kotiraju na berzi, oni se vode po trošku jer po mišljenu Uprave tržište na kojem se trguje ovim vrijednosnim papirima nije dovoljno aktivno da bi pružalo pozdanu fer vrijednost. Da su se vrijednosni papiri vrednovali po kotiranoj prodajnoj cijeni zatvaranja, njihova bi vrijednost iznosila 835 hiljada KM (2006.: 786 hiljada KM).

1.15 Finansijska ulaganja (nastavak)

Zajmovi i potraživanja se sastoje od depozita kod banaka i datih zajmova klijentima. Zajmovi klijentima su iskazani neto od umanjenja vrijednosti kako slijedi:

	Grupa	Nerevidirano Grupa	Društvo	Društvo
	2007.	2006.	2007.	2006.
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Zajmovi	10.891	20.400	10.918	21.625
Umanjenje vrijednosti	(2.445)	(2.668)	(2.445)	(2.668)
	<u>8.446</u>	<u>17.732</u>	<u>8.473</u>	<u>18.957</u>

Kretanje umanjenja vrijednosti datih zajmova u toku godine bilo je kako slijedi:

	Grupa	Nerevidirano Grupa	Društvo	Društvo
	2007.	2006.	2007.	2006.
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara	2.668	2.788	2.668	2.788
Gubici od umanjenja vrijednosti	77	564	77	564
Naplata prethodno rezervisanih iznosa	(300)	(684)	(300)	(684)
Stanje na dan 31. decembra	2.445	2.668	2.445	2.668

1.16 Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju

Grupa i Društvo

	<i>Bilješka</i>	2007. '000 KM	2006. '000 KM
Neživot			
Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji	1.19 a)	2.759	1.204
Udio reosiguranja u rezervi za prijavljene a nelikvidirane štete	1.19 b)	1.667	1.225
Udio reosiguranja u rezervi za nastale a neprijavljene štete	1.19 c)	396	259
		<u>4.822</u>	<u>2.688</u>
Život			
Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji	1.19 a)	2	6
Udio reosiguranja u rezervi za nastale a neprijavljene štete	1.19 b)	-	-
Udio reosiguranja u matematičkoj rezervi životnog osiguranja	1.19 c)	-	-
		<u>2</u>	<u>6</u>
		<u>4.824</u>	<u>2.694</u>

1.17 Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Potraživanja iz ugovora o osiguranju	4.698	4.031	4.700	4.031
Potraživanja iz poslova reosiguranja				
- za štete	461	448	461	448
- za provizije reosiguranja	195	175	195	175
Ostala potraživanja i unaprijed plaćeni troškovi	1.355	1.285	1.224	1.180
Umanjenje vrijednosti				
- potraživanja iz ugovora o osiguranju	(958)	(866)	(958)	(866)
- ostala potraživanja	(271)	(374)	(238)	(353)
	<u>5.480</u>	<u>4.699</u>	<u>5.384</u>	<u>4.615</u>

1.17 Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti za potraživanja iz ugovora o osiguranju tokom godine bilo je kako slijedi:

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Stanje na dan 1. januara	866	664	866	664
Povećanje rezervacija (bilješka 1.33)	427	457	427	457
Naplata prethodno rezervisanih iznosa	(314)	(237)	(314)	(237)
Otpisi prethodno rezervisanih iznosa	(21)	(18)	(21)	(18)
Gubici od umanjenja vrijednosti	92	202	92	202
Stanje na dan 31. decembra	958	866	958	866

Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja iz ugovora o osiguranju priznati su unutar ostalih poslovnih troškova (bilješka 1.33), dok je naplata prethodno rezervisanih iznosa prikazana unutar ostalih poslovnih prihoda (bilješka 1.29).

Kretanje umanjenja vrijednosti za ostala potraživanja iz ugovora o osiguranju tokom godine bilo je kako slijedi:

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Stanje na dan 1. januara	374	388	353	383
Povećanje rezervacija	19	17	7	1
Naplata prethodno rezerviranih iznosa	(122)	(31)	(122)	(31)
Stanje na dan 31. decembra	271	374	238	353

Gubici od umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja priznati su unutar ostalih poslovnih troškova (bilješka 1.33), dok je naplata prethodno rezervisanih iznosa prikazana unutar ostalih poslovnih prihoda (bilješka 1.29).

1.18 Novac i novčani ekvivalenti

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Novac u banci	8.977	3.998	8.906	3.978
Novac u blagajni	21	46	17	45
	8.998	4.044	8.923	4.023

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Neživotna osiguranja				
Rezerve prijenosnih premija	11.205	7.379	11.205	7.379
Rezerve za prijavljene a neisplaćene štete	8.085	7.481	8.085	7.481
Rezerve za nastale a neprijavljene štete	3.923	3.322	3.923	3.322
Rezerve za storna	134	-	134	-
Rezerve za neistekle rizike	298	-	298	-
	<u>23.645</u>	<u>18.182</u>	<u>23.645</u>	<u>18.182</u>
Životna osiguranja				
Rezerve prijenosnih premija	17	10	17	10
Matematička rezerva životnih osiguranja i rezerva kao rezultat testa adekvatnosti	4.922	3.153	4.922	3.153
Rezerve za prijavljene a neisplaćene štete	20	15	20	15
	<u>4.959</u>	<u>3.178</u>	<u>4.959</u>	<u>3.178</u>
	<u>28.604</u>	<u>21.360</u>	<u>28.604</u>	<u>21.360</u>

a) Analiza kretanja rezervi za prijenosne premije

Grupa

	2007. Bruto '000 KM	2007. Reosiguranje '000 KM	2007. Neto '000 KM	Nerevidirano 2006. Bruto '000 KM	Nerevidirano 2006. Reosiguranje '000 KM	Nerevidirano 2006. Neto '000 KM
	<i>Neživotna osiguranja</i>					
Stanje na dan 1. januara	7.379	1.204	6.175	6.210	982	5.228
Premije polisirane tokom godine	27.322	6.463	20.859	22.707	4.844	17.863
Umanjeno za: premije zaradene tokom godine	(23.496)	(4.908)	(18.588)	(21.538)	(4.622)	(16.916)
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.205</u>	<u>2.759</u>	<u>8.446</u>	<u>7.379</u>	<u>1.204</u>	<u>6.175</u>
<i>Životna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	10	6	4	15	2	13
Premije polisirane tokom godine	2.371	15	2.356	1.147	10	1.137
Umanjeno za: premije zaradene tokom godine	(2.364)	(19)	(2.345)	(1.152)	(6)	(1.146)
Stanje na dan 31. decembra	<u>17</u>	<u>2</u>	<u>15</u>	<u>10</u>	<u>6</u>	<u>4</u>

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju (nastavak)

a) Analiza kretanja rezervi za prijenosne premije (nastavak)

Društvo

	2007. Bruto '000 KM	2007. Reosiguranje '000 KM	2007. Neto '000 KM	2006. Bruto '000 KM	2006. Reosiguranje '000 KM	2006. Neto '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	7.379	1.204	6.175	6.209	982	5.227
Premije polisirane tokom godine	27.331	6.463	20.868	22.715	4.844	17.871
Umanjeno za: premije zaradene tokom godine	(23.505)	(4.908)	(18.597)	(21.545)	(4.622)	(16.923)
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.205</u>	<u>2.759</u>	<u>8.446</u>	<u>7.379</u>	<u>1.204</u>	<u>6.175</u>
<i>Životna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	10	6	4	15	2	13
Premije polisirane tokom godine	2.371	15	2.356	1.147	10	1.137
Umanjeno za: premije zaradene tokom godine	(2.364)	(19)	(2.345)	(1.152)	(6)	(1.146)
Stanje na dan 31. decembra	<u>17</u>	<u>2</u>	<u>15</u>	<u>10</u>	<u>6</u>	<u>4</u>

b) Analiza kretanja rezervi za prijavljene a neisplaćene štete

Grupa

	2007. Bruto '000 KM	2007. Reosiguranje '000 KM	2007. Neto '000 KM	Nerevidirano 2006. Bruto '000 KM	Nerevidirano 2006. Reosiguranje '000 KM	Nerevidirano 2006. Neto '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	7.481	1.225	6.256	8.553	1.776	6.777
Štete nastale u tekućoj godini	13.858	2.703	11.155	10.501	1.608	8.893
Promjena u štetama iz prethodne godine	(1.281)	(403)	(878)	(1.351)	(236)	(1.115)
Isplaćene štete	(11.973)	(1.858)	(10.115)	(10.222)	(1.923)	(8.299)
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.085</u>	<u>1.667</u>	<u>6.418</u>	<u>7.481</u>	<u>1.225</u>	<u>6.256</u>
<i>Životna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	15	-	15	12	-	12
Štete nastale u tekućoj godini	481	-	481	94	1	93
Promjena u štetama iz prethodne godine	20	-	20	9	-	9
Isplaćene štete	(536)	-	(536)	(130)	(1)	(129)
Stanje na dan 31. decembra	<u>20</u>	<u>-</u>	<u>20</u>	<u>15</u>	<u>-</u>	<u>15</u>

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju (nastavak)

b) Analiza kretanja rezervi za prijavljene a neisplaćene štete (nastavak)

Društvo

	2007. Bruto '000 KM	2007. Reosiguranje '000 KM	2007. Neto '000 KM	2006. Bruto '000 KM	2006. Reosiguranje '000 KM	2006. Neto '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	7.481	1.225	6.256	8.553	1.776	6.777
Štete nastale u tekućoj godini	13.858	2.703	11.155	10.502	1.608	8.894
Promjena u štetama iz prethodne godine	(1.281)	(403)	(878)	(1.351)	(236)	(1.115)
Isplaćene štete	(11.973)	(1.858)	(10.115)	(10.223)	(1.923)	(8.300)
	<u>8.085</u>	<u>1.667</u>	<u>6.418</u>	<u>7.481</u>	<u>1.225</u>	<u>6.256</u>
Stanje na dan 31. decembra						
<i>Životna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	15	-	15	12	-	12
Štete nastale u tekućoj godini	521	-	521	124	1	123
Promjena u štetama iz prethodne godine	20	-	20	9	-	9
Isplaćene štete	(536)	-	(536)	(130)	(1)	(129)
	<u>20</u>	<u>-</u>	<u>20</u>	<u>15</u>	<u>-</u>	<u>15</u>
Stanje na dan 31. decembra						

c) Analiza kretanja rezervi za nastale a neprijavljene štete

Grupa i Društvo

	2007. Bruto '000 KM	2007. Reosiguranje '000 KM	2007. Neto '000 KM	2006. Bruto '000 KM	2006. Reosiguranje '000 KM	2006. Neto '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>						
Stanje na dan 1. januara	3.322	259	3.063	2.859	254	2.605
Povećanja priznata tokom godine	1.844	284	1.560	1.750	109	1.641
Transferi u rezerve za prijavljene štete	(1.243)	(147)	(1.096)	(1.287)	(104)	(1.183)
	<u>3.923</u>	<u>396</u>	<u>3.527</u>	<u>3.322</u>	<u>259</u>	<u>3.063</u>
Stanje na dan 31. decembra						

Za životna osiguranja ne postoje rezerve za nastale a neprijavljene štete.

d) Rezerve za povrat premija

Grupa i Društvo

	2007. Bruto i neto '000 KM	2006. Bruto i neto '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>		
Stanje na dan 1. januara	-	-
Povećanja priznata tokom godine	134	-
	<u>134</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra		

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju (nastavak)

e) Rezerve za neistekle rizike

Grupa i Društvo

	2007.	2006.
	Bruto i neto	Bruto i neto
	'000 KM	'000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>		
Stanje na dan 1. januara	-	-
Povećanja priznata tokom godine	298	-
	<u>298</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>298</u>	<u>-</u>

f) Matematička rezerva životnih osiguranja i rezerva kao rezultat testa adekvatnosti

Grupa i Društvo

	2007.	2006.
	Bruto i neto	Bruto i neto
	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara	3.153	2.562
Alokacija premije	1.956	848
Otpuštanje obaveza zbog plaćenih naknada, otkupa i ostalih raskida	(914)	(550)
Oslobađanje diskonta/pripis kamate	166	110
Promjena u IBNR-u i RBNS-u	5	4
Promjena u Zilmerizaciji	(146)	(45)
Alokacija diskrecionog bonusa	41	51
Alokacija posebne komponente diskrecionog bonusa	435	40
Promjena u rezervi prijenosne premije	226	133
	<u>4.922</u>	<u>3.153</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4.922</u>	<u>3.153</u>

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju (nastavak)

g) Osnovne pretpostavke uz životna osiguranja

Opis	Proizvod	Kamatne stope	Tablice smrtnosti
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	ST-1997 Z-MES- 1O	3.25%	RH 80-82_M i RH 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-MES- 1OBH Z-MES- 2O	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Uzajamno mješovito životno osiguranje dvije osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-MES- 2OBH	3.25%	BIH_2004_V
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:2. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-MED- 1O	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s plaćanjem premije ujednokratnom iznosu, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-MES- 1E	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s pokrićem kritičnih bolesti i mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-KBI-1O	3.25%	BIH_2004_M+ KBI_2004_M i BIH_2004_Z+ KBI_2004_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s pokrićem kritičnih bolesti i mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-KBI- 1OBH	3.25%	BIH_2004_M+ KBI_2006_M i BIH_2004_Z+ KBI_2006_Z
Uzajamno mješovito životno osiguranje dvije osobe s pokrićem kritičnih bolesti dvije osobe i mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-KBI-2O	3.25%	BIH_2004_V+ KBI_2004_V
Uzajamno mješovito životno osiguranje dvije osobe s pokrićem kritičnih bolesti dvije osobe i mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s općim uvjetima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dva puta osigurane sume za slučaj smrti.	Z-KBI- 2OBH	3.25%	BIH_2004_V+ KBI_2006_V
Doživotno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje osiguravač pokriva isplatu osigurane sume za slučaj smrti.	T-VSE- 1O	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Doživotno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje osiguravač pokriva isplatu osigurane sume za slučaj smrti.	Z-50P-1O	3.25%	BIH_2004_O50
Stipendijsko osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, prema kojem osiguravač od ugovorenog dana i za ugovoreno razdoblje garantuje isplaćivanje mjesečne stipendije.	O-STI-1O	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Uzajamno stipendijsko osiguranje dviju osoba s mjesečnim plaćanjem premije, prema kojem osiguravač od ugovorenog dana i za ugovoreno razdoblje garantira isplaćivanje mjesečne stipendije.	O-STI-2O	3.25%	BIH_2004_V
Stipendijsko osiguranje jedne osobe s plaćanjem premije u jednokratnom iznosu, prema kojem osiguravač od ugovorenog dana i za ugovoreno razdoblje garantira isplaćivanje mjesečne stipendije.	O-STI-1E	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Mirazno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje osiguravač garantuje isplatu miraza korisniku prilikom sklapanja braka.	O-DOT- 1O	3.25%	BIH_2004_M BIH_2004_Z
Uzajamno mirazno osiguranje dviju osoba s mjesečnim plaćanjem premije, gdje osiguravač garantuje isplatu miraza korisniku prilikom sklapanja braka.	O-DOT- 2O	3.25%	BIH_2004_V BIH_2004_M
Mirazno osiguranje jedne osobe s jednokratnim plaćanjem premije, gdje osiguravač garantira isplatu miraza korisniku prilikom sklapanja braka.	O-DOT- 1E	3.25%	BIH_2004_Z BIH_2004_Z
Osiguranje korisnika kredita za slučaj smrti	Riziko- krediti	3.25%	RH 80-82_Mi RH 80-82_Z RH 80-82_M i
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s mjesečnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljenja, smrti i smrti uslijed nezgode 1:1.	Kapitalsko	3.25%	RH 80-82_Z

1.19 Rezerve za ugovore o osiguranju (nastavak)

h) Preostala ročnost obaveza osiguranja

	Manje od 1 godine '000 KM	Od 1 do 5 godina '000 KM	Od 5 do 10 godina '000 KM	Od 10 do 15 godina '000 KM	Od 15 do 20 godina '000 KM	Više od 20 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
2007.							
Neživot							
Osigurateljne obaveze							
Rezerve za prijenosnu premiju	11.072	133	-	-	-	-	11.205
Rezerva za prijavljene a neisplaćene štete i rezerva za nastale a neprijavljene štete	7.166	4.842	-	-	-	-	12.008
Rezerva za povrat premija	134	-	-	-	-	-	134
Rezerva za neistekle rizike	298	-	-	-	-	-	298
	<u>18.670</u>	<u>4.975</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>23.645</u>
	<u><u>18.670</u></u>	<u><u>4.975</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>23.645</u></u>
2007.							
Život							
Osigurateljne obaveze							
Rezerve za prijenosnu premiju	17	-	-	-	-	-	17
Rezerva za prijavljene a neisplaćene štete i rezerva za nastale a neprijavljene štete	20	-	-	-	-	-	20
Matematička rezerva	652	966	3.041	222	40	1	4.922
	<u>689</u>	<u>966</u>	<u>3.041</u>	<u>222</u>	<u>40</u>	<u>1</u>	<u>4.959</u>
	<u><u>689</u></u>	<u><u>966</u></u>	<u><u>3.041</u></u>	<u><u>222</u></u>	<u><u>40</u></u>	<u><u>1</u></u>	<u><u>4.959</u></u>
2006.							
Neživot							
Osigurateljne obaveze							
Rezerve za prijenosnu premiju	7.316	63	-	-	-	-	7.379
Rezerva za prijavljene a neisplaćene štete i rezerva za nastale a neprijavljene štete	5.754	5.049	-	-	-	-	10.803
	<u>13.070</u>	<u>5.112</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18.182</u>
	<u><u>13.070</u></u>	<u><u>5.112</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>18.182</u></u>
2006.							
Život							
Osigurateljne obaveze							
Rezerve za prijenosnu premiju	10	-	-	-	-	-	10
Rezerva za prijavljene a neisplaćene štete i rezerva za nastale a neprijavljene štete	15	-	-	-	-	-	15
Matematička rezerva	451	729	1.253	673	47	-	3.153
	<u>476</u>	<u>729</u>	<u>1.253</u>	<u>673</u>	<u>47</u>	<u>-</u>	<u>3.178</u>
	<u><u>476</u></u>	<u><u>729</u></u>	<u><u>1.253</u></u>	<u><u>673</u></u>	<u><u>47</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>3.178</u></u>

i) Razvoj šteta

Društvo nema historijske podatke koji bi omogućili prikaz razvoja šteta po godini nastanka.

1.20 Uzeti zajmovi

Grupa i Društvo

	Nerevidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Banke	1.719	-	-	-
Ostali izvori	76	91	-	-
Balance as at 31 December	1.795	91	-	-

Zajmodavac	Valuta	Glavnica u valuti	Kamatna stopa	Dospijeće	Nerevidirano	
					Grupa 2007	Grupa 2006
					'000 KM	'000 KM
NLB Tuzlanska Banka d.d.	KM	1.900.000	3 mjesecni EURIBOR + 2.25%	4. april 2014.	1.719	-
Croatia Osiguranje d.d.	KM	127.629	8% fiksno p.a.	1. februar 2012.	76	91
					1.795	91

1.21 Ostale rezerve

Grupa i društvo

	Grupa 2007	Društvo 2007
	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara	1.846	1.846
Otpuštanje rezervacije za isplatu preventive	(46)	(66)
Povećanje rezervacije za preventivu	345	365
Stanje na dan 31. decembra	2.145	2.145

Ostale rezerve odnose se na rezerve za preventivu.

1.22 Obaveze iz ugovora o osiguranju, ostale obaveze i odgođeni prihod

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Obaveze iz ugovora o osiguranju prema posrednicima	169	149	169	165
Obaveze iz ugovora o reosiguranju	1.051	990	1.051	990
Obaveze prema dobavljačima	296	274	213	222
Obaveze za bruto plate i neiskorištene godišnje odmore	728	582	651	493
Obaveze za ostale poreze	269	16	269	16
Ostale obaveze	225	199	207	189
Obračunati troškovi				
- Bonusi	193	128	193	128
- Otpremnine	225	197	214	174
Odgođeni prihodi	195	135	195	135
	3.351	2.670	3.162	2.512

Kretanje rezervi za otpremnine

Sadašnja vrijednost dugoročnih naknada zaposlenicima može biti predstavljena na slijedeći način:

	Nerevidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Stanje na dan 1. januara	197	153	174	138
Troškovi usluga	13	11	12	10
Troškovi kamata	12	14	11	13
Aktuarski gubici/dobici	5	21	19	15
Plaćene naknade	(2)	(2)	(2)	(2)
Stanje na dan 31. decembra	225	197	214	174

	2007	2006
Diskontna stopa	6%	6%
Očekivana povećanja plata	4%	4%
Inflacija	-%	-%
Stopa smrtnosti	Mortalitetne tablice RH 80	Mortalitetne tablice RH 80

1.23 Dionički kapital

Redovne i prioritetne dionice

	2007.	2006.
<i>Odobreno, izdano i u cijelosti plaćeno</i>		
36.400 (2006: 36.400) običnih dionica od 200 KM	7.280	7.280
5.161 (2006: 5.161) prioritetnih dionica od 200 KM	1.032	1.032
	8.312	8.312
Ukupno (KM '000)	8.312	8.312

Dionički kapital društva denominiran je u KM. Nominalna vrijednost svake izdane dionice iznosi 200 KM. Tokom 2007. nije bilo izdavanja novih dionica. Sve su dionice u cijelosti plaćene. Vlasnici prioritetnih dionica nemaju zagarantovano pravo na dividendu, a u slučaju da se donese odluka o isplati dividende imaju prioritet u naplati dividende.

Dioničari društva na kraju godine su sljedeći:

	2007.				2006.			
	Obične dionice	Prioritetne dionice	Ukupno	% vlasništva	Obične dionice	Prioritetne dionice	Ukupno	% vlasništva
Zavarovalnica Triglav d.d., Ljubljana	5.730.400	-	5.730.400	68,94	5.730.400	-	5.730.400	68,94
Bosna Reosiguranje d.d., Sarajevo	1.476.800	899.600	2.376.400	28,59	1.476.800	899.600	2.376.400	28,59
Centralinspekt d.o.o. Sarajevo	44.200	-	44.200	0,53	44.200	-	44.200	0,53
Biston d.j.l.	-	39.000	39.000	0,47	-	39.000	39.000	0,47
Cenex d.o.o. Sarajevo	28.600	-	28.600	0,34	28.600	-	28.600	0,34
Enes Delimustafić, Sarajevo	-	54.600	54.600	0,66	-	54.600	54.600	0,66
Fejsal Hrustanović, Sarajevo	-	28.600	28.600	0,34	-	28.600	28.600	0,34
Aida Lačević, Sarajevo	-	10.400	10.400	0,13	-	10.400	10.400	0,13
	7.280.000	1.032.200	8.312.200	100,00	7.280.000	1.032.200	8.312.200	100,00

1.24 Zarade po dionici

U svrhu izračuna zarade po dionici, zarada je izračunata kao dobit za razdoblje namijenjena dioničarima Društva, nakon umanjnj za dividendu namjenjenu prioritetnim dioničarima. Broj običnih dionica je ponderirani prosječni broj izdanih redovnih dionica tokom godine nakon umanjnja za redovne trezorske dionice. Broj redovnih dionica korišten za izračun zarade po dionici bio je 36.400 (2006.:36.400).

Dobit namijenjena redovnim i prioritetnim dioničarima

	Nerevidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Dobit razdoblja namijenjena redovnim dioničarima za zaradu po dionici	<u>2.153</u>	<u>2.736</u>	<u>2.857</u>	<u>2.860</u>

1.25 Premije

	Nerevidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>				
Zaračunate bruto premije	27.322	22.707	27.331	22.715
Premije predane u reosiguranje	(6.463)	(4.844)	(6.463)	(4.844)
Promjena prijenosnih premija, bruto	(3.826)	(1.169)	(3.826)	(1.169)
Promjena prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.555	221	1.555	221
Ukupan prihod od premija iz poslova osiguranja neživota, neto	<u>18.588</u>	<u>16.915</u>	<u>18.597</u>	<u>16.923</u>
<i>Životna osiguranja</i>				
Zaračunate bruto premije	2.371	1.147	2.371	1.147
Premije predane u reosiguranje	(15)	(10)	(15)	(10)
Promjena prijenosnih premija, bruto	(7)	5	(7)	5
Promjena prijenosnih premija, udio reosiguranja	(4)	2	(4)	2
Ukupan prihod od premija iz poslova osiguranja života, neto	<u>2.345</u>	<u>1.144</u>	<u>2.345</u>	<u>1.144</u>
	<u>20.933</u>	<u>18.059</u>	<u>20.942</u>	<u>18.067</u>

1.26 Analiza zaračunatih premija i nastalih šteta po vrstama osiguranja

Sljedeća tablica prikazuje analizu zaračunate premije i nastalih šteta po vrstama osiguranja. Svi ugovori o osiguranju su zaključeni u Bosni i Hercegovini.

Grupa

<i>Za 2007. godinu</i>	Bruto zaračunate premije '000 KM	Bruto zarađene premije '000 KM	Bruto nastale štete '000 KM	Troškovi pribave i administracije '000 KM	Saldo reosiguranja '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>					
Motorna vozila (auto odgovornost)	10.611	8.981	3.906	3.222	(336)
Motorna vozila (ostale vrste)	4.805	4.137	3.996	1.457	477
Imovina	7.172	5.895	1.984	2.175	(1.205)
Osobna osiguranja	4.167	3.694	3.078	1.264	(177)
Ostalo	567	789	646	174	(244)
Posredovanje i tehnički pregled	-	-	-	1.193	-
Ukupna neživotna osiguranja	27.322	23.496	13.610	9.485	(1.485)
<i>Životna osiguranja</i>					
Premije plaćene u ratama	1.371	1.364	974	450	(12)
Premije po jednokratnim uplatama	1.000	1.000	901	25	(3)
Ukupna životna osiguranja	2.371	2.364	1.875	475	(15)
Ukupno	29.693	25.860	15.485	9.960	(1.500)
<i>Za 2006. godinu, nerevidirano</i>					
	Bruto zaračunate premije '000 KM	Bruto zarađene premije '000 KM	Bruto nastale štete '000 KM	Troškovi pribave i administracije '000 KM	Saldo reosiguranja '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>					
Motorna vozila (auto odgovornost)	8.666	8.263	4.064	3.418	(100)
Motorna vozila (ostale vrste)	3.973	3.712	2.770	1.565	(166)
Imovina	5.698	5.238	451	2.244	(2.065)
Osobna osiguranja	3.526	3.518	2.405	1.390	(17)
Ostalo	844	807	351	333	(125)
Posredovanje i tehnički pregled	-	-	-	897	-
Ukupna neživotna osiguranja	22.707	21.538	10.041	9.847	(2.473)
<i>Životna osiguranja</i>					
Premije plaćene u ratama	1.147	1.152	684	218	(12)
Premije po jednokratnim uplatama	-	-	-	-	-
Ukupna životna osiguranja	1.147	1.152	684	218	(12)
Ukupno	23.854	22.690	10.725	10.065	(2.485)

1.26 Analiza zaračunatih premija i nastalih šteta po vrstama osiguranja (nastavak)

Društvo

<i>Za 2007. godinu</i>	Bruto zaračunate premije '000 KM	Bruto zarađene premije '000 KM	Bruto nastale štete '000 KM	Troškovi pribave i administracije '000 KM	Saldo reosiguranja '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>					
Motorna vozila (auto odgovornost)	10.620	8.990	3.906	3.222	(336)
Motorna vozila (ostale vrste)	4.805	4.137	3.996	1.457	477
Imovina	7.172	5.895	1.984	2.175	(1.205)
Osobna osiguranja	4.167	3.694	3.078	1.264	(177)
Ostalo	567	789	646	174	(244)
Ukupna neživotna osiguranja	27.331	23.505	13.610	8.292	(1.485)
<i>Životna osiguranja</i>					
Premije plaćene u ratama	1.371	1.364	974	450	(12)
Premije po jednokratnim uplatama	1.000	1.000	901	25	(3)
Ukupna životna osiguranja	2.371	2.364	1.875	475	(15)
Ukupno	29.702	25.869	15.485	8.767	(1.500)
<i>Za 2006. godinu</i>					
	Bruto zaračunate premije '000 KM	Bruto zarađene premije '000 KM	Bruto nastale štete '000 KM	Troškovi pribave i administraci je '000 KM	Saldo reosiguranj a '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>					
Motorna vozila (auto odgovornost)	8.674	8.271	4.065	3.418	(100)
Motorna vozila (ostale vrste)	3.973	3.712	2.770	1.565	(166)
Imovina	5.698	5.238	451	2.244	(2.065)
Osobna osiguranja	3.526	3.518	2.405	1.390	(17)
Ostalo	844	807	351	330	(125)
Ukupna neživotna osiguranja	22.715	21.546	10.042	8.947	(2.473)
<i>Životna osiguranja</i>					
Premije plaćene u ratama	1.147	1.152	684	218	(12)
Premije po jednokratnim uplatama	-	-	-	-	-
Ukupna životna osiguranja	1.147	1.152	684	218	(12)
Ukupno	23.862	22.698	10.726	9.165	(2.485)

1.27 Prihod od provizija i naknada

	Nervidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Provizija reosiguranja	1.002	742	1.002	742
Ostali prihodi od provizija	-	1	-	-
	<u>1.002</u>	<u>743</u>	<u>1.002</u>	<u>742</u>

1.28 Finansijski prihodi

	Nervidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Prihod od kamata:				
- Zajmovi i potraživanja	2.252	1.896	2.268	1.974
Naknade i slični prihodi	196	183	196	183
Prihod od dividendi	59	59	59	59
Prihod od prodaje finansijske imovine držane radi trgovanja	-	703	-	703
Otpuštanje rezervacija za umanjenje vrijednosti po finansijskoj imovini	300	684	300	684
	<u>2.807</u>	<u>3.525</u>	<u>2.823</u>	<u>3.603</u>

1.29 Ostali poslovni prihodi

	Nervidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Prihodi od tehničkog pregleda vozila	1.443	959	-	-
Neto dobit od prodaje opreme	18	1	18	1
Prihodi od naplaćenih regresnih potraživanja	533	417	533	417
Otpuštanje rezervacija za umanjenje vrijednosti potraživanja za dužnu premiju	314	237	314	237
Otpuštanje rezervacija za umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	122	31	122	31
Prihod od prodaje pridruženih pravnih lica	-	-	116	-
Ostali poslovni prihodi	601	427	552	388
	<u>3.031</u>	<u>2.072</u>	<u>1.655</u>	<u>1.074</u>

1.30 Nastale štete, neto od reosiguranja

	Grupa 2007 '000 KM	Nervidirano Grupa 2006 '000 KM	Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
<i>Neživotna osiguranja</i>				
Likvidirane štete				
Bruto iznos	11.973	10.222	11.973	10.223
Udio reosiguranja	(1.858)	(1.923)	(1.858)	(1.923)
Promjena rezervi za prijavljene a neisplaćene štete				
Bruto iznos	604	(1.071)	604	(1.071)
Udio reosiguranja	(442)	551	(442)	551
Promjena rezervi za nastale a neprijavljene štete				
Bruto iznos	601	890	601	890
Udio reosiguranja	(138)	(93)	(138)	(93)
Promjena rezervi za neistekle rizike	298	-	298	-
Promjena rezervi za povrate premija	134	-	134	-
Ukupne nastale štete neživotnih osiguranja	13.610	10.041	13.610	10.042
Udio reosiguranja u ukupnim nastalim štetama neživotnih osiguranja	(2.438)	(1.465)	(2.438)	(1.465)
Ukupne nastale štete neživotnih osiguranja, neto	11.172	8.576	11.172	8.577
<i>Životna osiguranja</i>				
Likvidirane štete				
Bruto iznos	536	130	536	130
Udio reosiguranja	-	(1)	-	(1)
Promjena matematičke rezerve životnih osiguranja				
Bruto iznos	1.334	551	1.334	551
Udio reosiguranja	-	-	-	-
Promjena rezervi za prijavljene a neisplaćene štete				
Bruto iznos	5	4	5	4
Udio reosiguranja	-	-	-	-
Ukupne nastale štete životnih osiguranja	1.875	684	1.875	684
Udio reosiguranja u ukupnim nastalim štetama životnih osiguranja	-	(1)	-	(1)
Ukupne nastale štete životnih osiguranja, neto	1.875	683	1.875	683
Ukupne nastale štete	15.485	10.725	15.485	10.726
Udio reosiguranja u ukupnim nastalim štetama	(2.438)	(1.466)	(2.438)	(1.466)
Ukupne nastale štete, neto od reosiguranja	13.047	9.259	13.047	9.260

1.31 Troškovi pribave

	Nervidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
<i>Neživotna osiguranja</i>				
Trošak provizije	1.034	821	1.156	963
Ostali troškovi pribave	3.224	3.732	3.224	3.732
Promjena odgođenih troškova pribave	(1.012)	-	(1.012)	-
Ukupni troškovi pribave, neživot	3.246	4.553	3.368	4.695
<i>Životna osiguranja</i>				
Trošak provizije	119	58	119	58
Ukupni troškovi pribave, život	119	58	119	58
	3.365	4.611	3.487	4.753

Troškovi pribave za Grupu i Društvo uključuju troškove internog prodajnog osoblja u iznosu od 1.890 hiljada KM (2006: 1.333 hiljada KM).

Provizija životnog osiguranja koja se priznaje po naplati, kao što je objašnjeno u računovodstvenoj politici 1.3 (l), u skladu je sa odgovarajućim priznavanjem prihoda. Nismo u mogućnosti prikazati obračun obaveze po proviziji ukoliko bi se odgovarajući prihodi priznavali u trenutku nastanka, a ne po naplati.

1.32 Administrativni troškovi

	Nervidirano		Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM		
Amortizacija	736	726	561	593
Troškovi osoblja	3.845	3.235	3.213	2.706
Troškovi plina, struje i vode	308	254	228	188
Troškovi zakupa	377	408	334	359
Troškovi reklame i promocije	324	56	324	48
Troškovi reprezentacije	179	125	172	121
Ostali troškovi	826	650	448	397
	6.595	5.454	5.280	4.412

U 2007., prosječan broj zaposlenih Grupe bio je 259 (2006.: 247), a prosječan broj zaposlenih u Društvu bio je 228 (2006. 215).

U 2007., Grupa je uplatila 1.166 hiljada KM (2006.: 914 hiljada KM) doprinosa plaćenih na i iz plate u državne zavode za penziono osiguranje, a Društvo je za iste namjene isplatilo 1.063 hiljada KM (2006.: 818 hiljada KM). Ovi troškovi su uključeni u troškove pribave (bilješka 1.31) i administrativne troškove navedene gore.

1.33 Ostali poslovni troškovi

	Grupa 2007 '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006 '000 KM	Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
Doprinosi zaštitnom fondu i agenciji za nadzor	238	314	238	314
Ostali tehnički troškovi (vatrogasni doprinosi)	43	29	43	29
Povećanje rezervi preventive	345	297	365	297
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije osiguranja	427	457	427	457
Ostali troškovi	87	105	87	104
	<u>1.140</u>	<u>1.202</u>	<u>1.160</u>	<u>1.201</u>

1.34 Finansijski troškovi

	Grupa 2007 '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006 '000 KM	Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
Troškovi kamata	95	6	-	-
Ispravka vrijednosti finansijske imovine				
Zajmovi	77	564	77	564
Kamate	8	1	8	1
Brokerske usluge	13	-	13	-
Neto gubitak od kursnih razlika	2	-	1	-
	<u>195</u>	<u>571</u>	<u>99</u>	<u>565</u>

1.35 Porez na dobit

Usklađenje računovodstvene dobiti za razdoblje i troška poreza na dobit

	Grupa 2007 '000 KM	Nerevidirano Grupa 2006 '000 KM	Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
Tekući porezni trošak				
Tekuće razdoblje	257	4	241	-
Ukupno trošak poreza na dobit	<u>257</u>	<u>4</u>	<u>241</u>	<u>-</u>

1.35 Porez na dobit (nastavak)

	Grupa 2007 '000 KM	Grupa 2006 '000 KM	Društvo 2007 '000 KM	Društvo 2006 '000 KM
Računovodstveni rezultat prije oporezivanja	2.661	3.175	3.349	3.295
Porez na dobit - 30%	799	953	1.004	989
Porezno nepriznati troškovi	386	333	116	281
Neoporezivi prihodi	(157)	(158)	(157)	(146)
Ulaganje oporezive dobiti u investicije	(771)	(349)	(722)	(349)
Umanjenje porezne obaveze po osnovu ulaganja stranog kapitala	-	(775)	-	(775)
Trošak poreza na dobit	257	4	241	-
Efektivna stopa poreza na dobit	9,7%	0,1%	7,2%	-

Društvo koristi pravo na umanjene obaveze za porez na dobit u iznosu od 722 hiljada KM (2006.: 439 hiljada KM) po osnovu planiranog reinvestiranja dobiti u stalna sredstva u narednom poreskom periodu. Poreska olakšica na osnovu ulaganja stranog kapitala istekla je zaključno sa 31. decembrom 2006. godine.

1.36 Transakcije s povezanim licima

Ključni dioničar i krajnje matično društvo Društva je Zavarovalnica Triglav d.d., Ljubljana i Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo („Bosna RE“) sa vlasničkim udjelom od 68,94% odnosno 28,59% (2006.: 68,94% i 28,59%) dionica Društva na kraju godine. Društvo smatra da ima neposredni odnos povezano osobe sa svojim ključnim dioničarima i njihovim podružnicama; svojim podružnicama i povezanim licima; članovima Nadzornog odbora; članovima Uprave i ostalim poslovođstvom (zajedno „ključno poslovođstvo“); bliskim članovima obitelji ključnog poslovođstva; i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem ključnog poslovođstva i bliskih članova njihovih obitelji, prema definiciji sadržanoj u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 „Objavljivanje povezanih stranaka“ („MRS 24“).

Bliski član obitelji jednog od članova ključnog poslovođstva je član Uprave Bosna RE. Ova osoba je također član Nadzornog odbora Društva. Drugi član ključnog poslovođstva Društva je član Nadzornog Odbora Bosna RE.

Ključni dioničari

Tokom 2007. godine, prihodi po uslužnim štetama od Zavarovalnice Triglav d.d., Ljubljana iznosili su 32 hiljade KM (2006.: 41 hiljada KM). Trošak reklamnog materijala nabavljenog od matičnog društva iznosio je 31 hiljadu KM (2006.: 8 hiljada KM).

Najveći dio reosiguranja Grupa i Društvo predaju u Bosna RE. Ove transakcije povećavaju premiju reosiguranja, udio reosiguranja u štetama tokom godine i stanje potraživanja i obaveza na kraju godine. Pored toga, na dan 31. decembra 2007. godine Društvo je posjedovalo 13,16% dionica u Bosna RE (2006.: 13,16%). Bosna RE je također i posrednik u prodaji osiguranja Društva, što utiče na povećanje trškova provizije.

1.36 Transakcije s povezanim licima (nastavak)

Podružnice i pridružena pravna lica

Društvo prodaje osiguranje podružnici Autocentar BH d.o.o. i pridruženim pravnim licima, Tri PRO BH, Tuzlaremont i Sarajevostan d.d.. Pored toga, Sarajevostan d.d. pruža usluge održavanja Društvu, dok su Autocentar BH d.o.o., TuzlaRemont i TriPro BH posrednici u prodaji osiguranja Društva, što utiče na povećanje troškova provizije.

Ostala povezana lica

Tokom 2006. godine Društvo je manji dio reosiguranja vršilo se preko Trigla RE d.d. Ljubljana, te obavljalo usluge obrade šteta za sestrinsko društvo Triglav Osiguranje d.d. Zagreb.

Ključno posloводство

Ključno posloводство obuhvata članove Uprave i Nadzornog odbora.

Na dan 31. decembra 2007. godine iznos kredita odobrenih Upravi iznosio je 27 hiljada KM (2006.: 53 hiljade KM). Tokom 2007. godine Društvo je zaradilo 3 hiljade KM (2006.: 6 hiljada KM) kamatnog prihoda na ime kredita datih članovima Uprave. Krediti su dati uz kamatnu stopu od 6% na godišnjem nivou.

Naknade članovima Uprave iznosile su 647 hiljada KM (2006: 587 hiljada KM), te su se sastojale od bruto naknada uključujući kratkoročne i dugoročne naknade, redovnu plaću, ukalkulisane bonuse, penzione naknade i ostale naknade vezane uz penzionisanje.

Naknade članovima Nadzornog odbora iznosile su 25 hiljada KM (2006: 25 hiljada KM) i čine ih bruto isplaćene naknade.

Slijedeći iznosi predstavljaju rezultat transakcija sa povezanim licima:

Bilans uspjeha

	Nerevidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
<i>Ključni dioničari</i>				
<i>Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana:</i>				
Prihodi	32	41	32	41
Rashodi	31	8	31	8
<i>Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo</i>				
Prihodi	2.924	2.063	2.924	2.063
Rashodi	6.428	4.924	6.428	4.924
<i>Podružnice i pridružena pravna lica</i>				
<i>Autocentar BH d.o.o. Sarajevo</i>				
Prihodi	-	-	27	91
Rashodi	-	-	153	276
<i>Sarajevostan d.d.</i>				
Prihodi	553	507	553	507
Rashodi	245	118	245	118
<i>TriPro BH d.o.o.</i>				
Prihodi	10	-	10	-
Rashodi	1	-	1	-
<i>Tuzlaremont d.d.</i>				
Prihodi	17	-	17	-
Rashodi	-	24	-	24
<i>Ostala povezana lica</i>				
<i>Triglav RE d.d. Ljubljana</i>				
Rashodi	-	36	-	36
<i>Triglav osiguranje d.d. Zagreb</i>				
Prihodi od servisiranja šteta	6	6	6	6

1.36 Transakcije s povezanim licima (nastavak)

Bilans stanja

	Nerevidirano		Društvo 2007	Društvo 2006
	Grupa 2007	Grupa 2006		
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
<i>Ključni dioničari</i>				
<i>Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana:</i>				
Potraživanja	-	8	-	8
Obaveze	31	8	31	8
<i>Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo</i>				
Potraživanja	656	623	656	623
Obaveze	968	975	968	975
<i>Podružnice i pridružena pravna lica</i>				
<i>Autocentar BH d.o.o. Sarajevo</i>				
Potraživanja	-	-	52	1,280
Obaveze	-	-	17	16
<i>Sarajevostan d.d.:</i>				
Potraživanja	4	-	4	-
Obaveze	7	2	7	2
<i>TriPro BH d.o.o.</i>				
Potraživanja	28	-	28	-
Obaveze	2	-	2	-
<i>Tuzlaremont d.d.</i>				
Potraživanja	-	488	-	488
Obaveze	-	4	-	4

1.37 Upravljanje finansijskim rizicima

U transakcijama finansijskim instrumentima Grupa na sebe preuzima finansijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik (uključujući i kreditni rizik reosiguranja) i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika, zajedno sa sažetkom načina na koje Grupa upravlja tim rizikom, opisan je u daljnjem tekstu.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečajevima stranih valuta
- rizik promjene fer vrijednosti uslijed promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene uzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavalca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Usklađivanje imovine i obaveza

Grupa aktivno upravlja svojom imovinom te koristi pristupe koji uravnotežuju kvalitetu, diverzifikaciju, usklađivanje imovine i obaveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Cilj procesa ulaganja je optimizacija prinosa od ulaganja poslije poreza, usklađenog za rizik i ukupnog prinosa usklađenog za rizik, uz upravljanje imovinom i obavezama na osnovi novčanih tokova temeljeno na dospeljima. Uprava pregledava i odobrava ciljne portfelje na periodičnoj osnovi, utvrđuje smjernice ulaganja i limite, i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom. Dužna pažnja poklanja se i usklađenosti s pravilima koja su postavljena lokalnom regulativom.

Grupa utvrđuje ciljne portfelje za svaki značajni proizvod osiguranja, što predstavlja strategije ulaganja koje se koriste kako bi se profitabilno finansirale obaveze uz prihvatljivi nivo rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivulju prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditnu kvalitetu. Procjene korištene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno pregledavaju.

Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može uticati na mogućnost Grupe da ostvari ciljeve upravljanja aktivom i pasivom.

1.37 Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Kamatni rizik

Izloženost Grupe tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju i uzetim zajmovima. Poslovanje Grupe je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obaveze dospjevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Grupa je također izložena riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da većina kamatonosnih ulaganja Grupe na datum bilansa nosi fiksne kamatne stope.

Grup ima obaveza po uzetim zajmovima, koje nose varijabilnu kamatnu stopu ali njihov iznos na datum bilansa stanja nije značajan. Promjene kamatnih stopa ne utiču na razinu rezerve iz poslova osiguranja neživota, osim za rentne isplate šteta auto odgovornosti koje na datum bilansa nisu značajne. Matematička rezerva života diskontira se nižom od tehničke kamatne stope i stope propisane regulativom. Propisana stopa donekle odražava očekivana kretanja u kamatnim prinosima kroz duži vremenski period.

Iz toga slijedi da promjene u vrijednostima ulaganja koje se mogu povezati kamatnom stopom neće biti djelomično ublažene pratećim promjenama u ekonomskim vrijednostima rezervi koje se djelomično prebijaju.

Grupa prati ovu izloženost povremenim pregledima stanja svoje imovine i obaveza.

Prema ugovorima, Grupa je dužna obračunavati kamatu po stopama od 3,25% do 4% godišnje na plaćene premije iz polisa životnog osiguranja za isplatu iznosa osiguranicima po isteku takvih polisa osiguranja i trenutno se ne može zaštititi od budućeg kamatnog rizika kojem će biti izložena na ulaganjima sredstava za pokriće budućih obaveza.

U bilješci 1.39 objavljene su efektivne kamatne stope i analiza promjene kamatnih stopa na datum bilansa za finansijsku imovinu Grupe u okviru MRS-a 39. Tehničke kamatne stope za proizvode životnog osiguranja objavljene su u bilješci 1.19 (g). Objavljivanje osjetljivosti na rizik promjene u kamatnim stopama nije moguće.

Rizik promjene cijena dionica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bez obzira jesu li promjene nastale kao rezultat faktora specifičnih za određeni papir ili njegova izdavalatelja ili faktora koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Grupa je svojim ulaganjima u dionice izložena cjenovnom riziku. Pri datoj vrijednosti ulaganja na dan bilansa stanja, Grupa smatra da izloženost riziku promjene cijena nije značajna.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u kursu strane valute. Izloženost riziku promjene kursa na dan bilansa je minimalna. Imovina i obaveze Grupe, sa izuzetkom neznatnog udjela sredstava na tekućim računima kod banaka i matematičke rezerve koje su vezane za Euro, su denominirane u KM. Vezanost KM za Euro će ostati fiksna i bliskoj budućnosti. Stoga nije bilo potrebe za računanjem osjetljivosti na promjenu kursa.

U bilješci 1.40 objavljene su analiza finansijske imovine i finansijskih obaveza po stranim valutama na datum bilansa za Grupu i Društvo.

1.37 Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Kreditni rizik

Maksimalna izloženost kreditnom riziku predstavljena je sadašnjom vrijednosti datih sredstava, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

	Grupa		Nerevidirano	
	2007.	2006.	Društvo 2007.	Društvo 2006.
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Novac i novčani ekvivalenti	8.988	4.044	8.923	4.023
Depoziti	23.636	11.813	23.636	11.813
Zajmovi, neto	8.446	17.732	8.473	18.957
Potraživanje za dužnu premiju, neto	3.740	3.165	3.742	3.165
Ostala potraživanja, neto	1.740	1.535	1.642	1.451
	46.550	38.289	46.416	39.409

Kreditni portfolio Društva, te u manjoj mjeri kratkoročna i ostala ulaganja podložna su kreditnom riziku. Ovaj rizik definira se kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug. Društvo upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu odobravanja kreditnih rizika, redovitim pregledima od strane Uprave te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika.

Uprava je donijela kreditnu politiku i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku. Za sve osiguranike rade se ocjene kreditne sposobnosti i prikupljaju instrumenti osiguranja prije plaćanja po odobrenim kreditima ili njihovoj prolongaciji. Instrumenti osiguranja su u skladu s propisanim Zakonom o osiguranju. Društvo je usvojilo opreznu politiku investiranja.

Cjelokupno reosiguranje je sa Bosna RE, povezano lice. Bosna RE nema zvanični kreditni rejting.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Grupe i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom razdoblju.

Društvo ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima.

Bilješka 1.38 prikazuje analizu ročnosti finansijske imovine i finansijskih obaveza na datum bilansa za Grupu i Društvo.

U bilješci 1.19 h) objavljene su analize ročnosti tehničkih rezervi za Grupu i Društvo.

Fer vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obaveza podmiriti po tržišnim uslovima. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha izraženi su po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja su izraženi po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti. Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata znatno ne razlikuje od njihove fer vrijednosti, pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

1.38 Analiza ročnosti

Ročnost finansijske imovine i obaveza iz djelokruga MRS-a 39 za Grupu i Društvo na dan 31. decembra 2007. i 31. decembra 2006. prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospijea. Preostala ročnost rezerva za ugovore o osiguranju prikazana je u bilješki 1.19 h).

Grupa - 2007	Manje od 6 mjeseci '000 KM	Od 6 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 3 godine '000 KM	Od 3 godine do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Finansijska imovina						
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>						
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Zajmovi, neto	4.471	1.460	1.354	686	475	8.446
Depoziti kod banaka	1.000	2.000	20.171	-	465	23.636
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	8.998	-	-	-	-	8.998
Finansijska imovina	14.469	3.460	21.525	686	1.649	41.789
Finansijske obaveze						
Uzeti zajmovi	143	143	595	584	330	1.795
Finansijske obaveze	143	143	595	584	330	1.795
Ročna neusklađenost finansijske imovine i finansijskih obaveza	14.326	3.317	20.930	102	1.319	39.994
Grupa – 2006, nerevidirano						
	Manje od 6 mjeseci '000 KM	Od 6 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 3 godine '000 KM	Od 3 godine do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Finansijska imovina						
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>						
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Zajmovi, neto	9.476	3.919	2.620	1.610	107	17.732
Depoziti	3.000	-	8.321	-	492	11.813
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	4.044	-	-	-	-	4.044
Ukupna finansijska imovina	16.520	3.919	10.941	1.610	1.308	34.298
Finansijske obaveze						
Zajmovi	8	8	34	34	7	91
Ukupne finansijske obaveze	8	8	34	34	7	91
Ročna neusklađenost finansijske imovine i finansijskih obaveza	16.512	3.911	10.907	1.576	1.301	34.207

1.38 Analiza ročnosti (nastavak)

Društvo - 2007	Manje od 6 mjeseci '000 KM	Od 6 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 3 godine '000 KM	Od 3 godine do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Finansijska imovina						
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>						
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Zajmovi, neto	4.498	1.460	1.354	686	475	8.473
Depoziti	1.000	2.000	20.171	-	465	23.636
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	8.923	-	-	-	-	8.923
Ukupna finansijska imovina	14.421	3.460	21.525	686	1.649	41.741
Društvo - 2006	Manje od 6 mjeseci '000 KM	Od 6 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 3 godine '000 KM	Od 3 godine do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Finansijska imovina						
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>						
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Zajmovi, neto	10.737	3.906	2.597	1.610	107	18.957
Depoziti	3.000	-	8.321	-	492	11.813
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	4.023	-	-	-	-	4.023
Ukupna finansijska imovina	17.760	3.906	10.918	1.610	1.308	35.502

1.39 Analiza promjene kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju finansijsku imovinu i finansijske obaveze Grupe i Društva iz djelokruga MRS-a 39, analizirane prema razdobljima promjene kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalog ugovornog dospjeća i ugovornog razdoblja promjene kamatnih stopa.

Tablice u nastavku prikazuju procjenu Uprave o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa za Grupu i Društvo na dan 31. decembra 2007. i 31. decembra 2006. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju, ali uzevši u obzir pretpostavke o kamatnim stopama na kojima se zasniva izračun matematičke rezerve (bilješka 1.19 g), pokazuju izvjesnu osjetljivost dobiti Grupe i Društva na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također uticati i valutna struktura imovine, obaveza te kapitala i rezervi.

Grupa - 2007	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-3 godine	3-5 godina	Više od 5 godina	Beskamatno	Ukupno	Iznosi sa fiksnom stopom
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina									
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>									
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	709	709	-
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Zajmovi, neto	6,41%	4.463	1.452	1.337	669	458	67	8.446	8.379
Depoziti	6,20%	1.000	2.000	20.171	-	356	109	23.636	23.527
Novac i novčani ekvivalenti	0,44%	8.977	-	-	-	-	21	8.998	8.927
Ukupno finansijska imovina		14.440	3.452	21.508	669	814	906	41.789	40.833
Finansijske obaveze									
Uzeti zajmovi	7,42%	1.727	9	35	24	-	-	1.795	76
Ukupno finansijske obaveze		1.727	9	35	24	-	-	1.795	76
Kamatni rizik		12.713	3.443	21.473	645	814	906	39.994	40.757
Grupa – 2006, nerevidirano									
Finansijska imovina									
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>									
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	709	709	-
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Zajmovi, neto	6,70%	9.465	3.908	2.599	1.588	86	86	17.732	17.676
Depoziti	6,06%	3.000	-	8.321	-	391	101	11.813	11.712
Novac i novčani ekvivalenti	0,42%	3.998	-	-	-	-	46	4.044	3.909
Ukupno finansijska imovina		16.463	3.908	10.920	1.588	477	942	34.298	33.297
Finansijske obaveze									
Uzeti zajmovi	8,0%	8	8	34	34	7	-	91	91
Ukupno finansijske obaveze		8	8	34	34	7	-	91	91
Kamatni rizik		16.455	3.900	10.886	1.554	470	942	34.207	33.206

1.39 Analiza promjene kamatnih stopa (nastavak)

Društvo - 2007	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-3 godine	3-5 godina	Više od 5 godina	Ne nose kamatu	Ukupno	Iznosi sa fiksnom stopom
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina									
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>									
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	709	709	-
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Zajmovi, neto	6,41%	4.490	1.452	1.337	669	458	67	8.473	8.406
Depoziti	6,20%	1.000	2.000	20.171	-	356	109	23.636	23.527
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	0,44%	8.906	-	-	-	-	17	8.923	8.906
Ukupno finansijska imovina		14.369	3.452	21.508	669	814	902	41.741	40.839
Društvo - 2006									
Finansijska imovina									
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>									
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	709	709	-
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Zajmovi, neto	6,70%	10.726	3.895	2.576	1.589	85	86	18.957	18.871
Depoziti	6,06%	3.000	-	8.321	-	391	101	11.813	11.712
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	0,42%	3.977	-	-	-	-	46	4.023	3.977
Ukupno finansijska imovina		17.703	3.895	10.897	1.589	476	942	35.502	34.560

1.40 Analiza valutne pozicije

Valutna struktura finansijske imovine i obaveza iz djelokruga MRS-a 39 za Grupu i Društvo na dan 31. decembra 2007. i 31. decembra 2006. prikazani su u nastavku:

Grupa 2007	EURO	Vezano za EURO	EURO i vezano za EURO ukupno	KM	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina					
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>					
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>					
Zajmovi, neto	-	-	-	8.446	8.446
Depoziti	-	-	-	23.636	23.636
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	286	-	286	8.712	8.998
Ukupno finansijska imovina	286	-	286	41.503	41.789
Finansijske obaveze					
Uzeti zajmovi	-	1.719	1.719	76	1.795
Ukupno finansijske obaveze	-	1.719	1.719	76	1.795
Valutni rizik	286	(1,719)	(1,433)	41.427	39.994
Grupa 2006, nerevidirano	EURO	Vezano za EURO	EURO i vezano za EURO ukupno	KM	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina					
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>					
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>					
Zajmovi, neto	-	-	-	17.732	17.732
Depoziti	-	-	-	11.813	11.813
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	96	-	96	3.948	4.044
Ukupno finansijska imovina	96	-	96	34.202	34.298
Finansijske obaveze					
Uzeti zajmovi	-	-	-	91	91
Ukupno finansijske obaveze	-	-	-	91	91
Valutni rizik	96	-	96	34.111	34.207

1.40 Analiza valutne pozicije (nastavak)

Društvo 2007	EURO	Vezano za EURO	EURO i vezano za EURO ukupno	KM	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina					
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>					
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>					
Zajmovi, neto	-	-	-	8.473	8.473
Depoziti	-	-	-	23.636	23.636
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	285	-	285	8.638	8.923
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ukupno finansijska imovina	285	-	285	41.456	41.741
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Društvo 2006	EURO	Vezano za EURO	EURO i vezano za EURO ukupno	KM	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Finansijska imovina					
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>					
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	709	709
<i>Zajmovi i potraživanja</i>					
Zajmovi, neto	-	-	-	18.957	18.957
Depoziti	-	-	-	11.813	11.813
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	96	-	96	3.927	4.023
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ukupno finansijska imovina	96	-	96	35.406	35.502
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Matematička rezerva životnog osiguranja vezana je za Euro.

1.41 Potencijalne obaveze

U periodu od 2002. do 2006. godine Društvo je koristilo poresku olakšicu na ime stranog uloga, u skladu sa članom 29 Zakona o porezu na dobit, kako slijedi

"Obvezniku kod koga strana lica ulažu kapital, čiji je udio u ukupnom trajnom kapitalu obveznika najmanje 20% umanjuje se porez na dobit privrednog društva u trajanju od pet godina od dana takvog ulaganja, srazmjerno učešću stranog kapitala u ukupnom trajnom kapitalu obveznika."

Porezna uprava je na osnovu njihove inspekcije obavljene u 2007. godini, osporila korištenje gore navedene poreske olakšice uz obrazloženje da samo priljev novog kapitala kroz kupovinu novoemitovanih dionica lokalnog društva može biti predmetom poreske olakšice. Ovakva tvrdnja nije u skladu da gore navedenim članom 29 Zakona o porezu na dobit. Dodatno utvrđena porezna obaveza iznosi 2.811 hiljada KM (uključujući i zateznu kamatu u iznosu od 528 hiljada KM).

Grupa nije izvršila rezervacije za potencijalne obaveze.

U praksi, nema usklađenog stanovišta o tome šta čini uslove za primjenu poreske olakšice. Postoje različita tumačenja člana 29 Zakona o porezu na dobit od strane Ministarstva finansija i Poreske Uprave.